तुकारामबावाची

गाथा.

भाग दुसरा.

(अभंग १९६८ पासून ४५०० पर्यंत.)

शालिवाहन शके १८०६, तारणनामसंवत्सरे,

आषाढमास.

आवृत्ति दुसरी.

मुंबईत

गणपत कृष्णाजी यांच्या छापखान्याचे मालक आत्माराम कान्होबा

यांणीं छापून प्रसिद्ध केला.

श्री

प्रस्तावना.

(दुसऱ्या आवृत्तीची.)

या पुस्तकाची पहिली आवृत्ति संपल्यामुळें हा ग्रंथ लोकांस फार दुर्मिल झाला होता इतकेंच नाहीं तर हें पुस्तक आपणास लौकर छापून मिळावें अशी कित्येक सद्गृहस्थांनी आपली इच्छा आह्मास प्रदर्शित केल्यावरून सदर गाथ्याची ही दुसरी आवृत्ति लोकोपयोगाकरितां छापून नेमस्त दरानें प्रसिद्ध केली आहे.

मुंबई, आषाढमास }
शा० शके १८०६ }

श्री

प्रस्तावना.

(पहिल्या आवृत्तीची.)

शके १७८६।८७ मध्यें क्षेत्रपंढरपुर एथें एका स्नेह्यानें उद्योग करून तुकारामबावाच्या गाथेची एक प्रत तयार करून पाठविली, व ती सुवाच्य अक्षरानें व चांगल्या शाईनें छापली असतां पुष्कळ वारकरी आदिकरून भाविक लोकांस तिचा उपयोग होईल असें कळविलें. नंतर दुसऱ्या प्रती मिळवून त्यांच्या आधारानें ग्रंथ साद्यंत पाहून, जेथें लेखकानें चुक्या केल्या होत्या असें दिसलें, त्या नीट करून साम्प्रत हा ग्रंथ अत्यादरें सादर केला आहे.

मुंबई, आषाढमास
शा० शके १७८९.

भाग २ रा.

स्वामीनें काया ब्रह्म केली ते अभंग.

शोधीतांचीनये ॥ ह्मणोनीबोळंगतोंपाय ॥ १ ॥ आतां दिसोंनयेजना ॥ ऐसेंकरानारायणा ॥ २ ॥ परतोनीमन ॥ गेलेंठाईंचमुरोन ॥ ३ ॥ विसरलातुका ॥ बोलोंचालोंझालामुका ॥ ४ ॥ ॥ १९६८ ॥

रज्जुसर्पाकार ॥ भासयलेंजगडंबर ॥ १ ॥ ह्मणोनीआठवीतोंपाय ॥ घेतोंआलायबलाय ॥ २ ॥ दृश्यद्रुमाकारलाणी ॥ केलासर्वस्वासीधणी ॥ ३ ॥ तुकीतुकलातुका ॥ विश्वींभरूनीउरलाजोकां ॥ ४ ॥ ॥ १९६९ ॥

ह्मणवीतोदास ॥ परिमीआहेचिउदास ॥ १ ॥ हाचिनिश्चयमाझा ॥ परिमीनिश्चयाहुनीदुजा ॥ २ ॥ सरतेंकर्तृत्वमाझ्यानें ॥ परिमीत्याहुनीअसेंभिन्न ॥ ३ ॥ तुकातुकासीतुकला ॥ तुकीतुकाहुनिनिराळा ॥ ४ ॥ १९७० ॥

घोंटवीनलाळब्रह्मज्ञान्याहातीं ॥ मुक्तआत्मस्थितीसांडवीन ॥ १ ॥ ब्रह्मभूतकायाहोतसेकीर्तनीं ॥ भाग्यतरिऋणीदेवाऐसें ॥ २ ॥ तीर्थभ्रमकासीआणीनआळस ॥ कडूस्वर्गवासकरिनभोग ॥ ३ ॥ सांठवीनतपोनीधिअभीमान ॥ यज्ञआणिदानलाजवीन ॥ ४ ॥ भक्तिभाग्यासीमासाधीनपुरुषार्थ ॥ ब्रह्मीचाजोअर्थनीजठे

वा॥ ५ ॥ धन्यह्मणवीनयाहीलोकींलोकां॥ भाग्यआ
ह्मीतुकादेखीयेला॥ ३॥ ॥ १९७१॥
संसाराचेअंगींऔघींचव्यसनें॥ आह्मीयाकीर्तनेंशुद्ध
झालों॥ १ ॥ आतांहेंसोंवळेंझालेंत्रिभुवन॥ विषमधु
वोनसांडियेलें ॥ २ ॥ ब्रह्मपुरींवासकरीनअखंड ॥ न
देखीजेतोंडविटाळाचें ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेआह्मायेकांतीं
चावास॥ब्रह्मींब्रह्मरससेऊंसदा॥ ४॥ ॥१९७२॥
तुह्मीसनकादीकसंत ॥ ह्मणवीतांकृपावंत ॥ १ ॥ येव
ढाकराउपकार॥देवासांगानमस्कार॥ २॥ भाकावी
करुणा॥ विनवापंढरीचाराणा ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेमज
आठवा॥ मूळलौकरीपाठवा॥ ४॥ ॥१९७३॥
गरुडाचेपाईं॥ठेविवेळोंवेळांडोई ॥ १ ॥ वेगींआणा
वातोहरी॥ मजदीनातेंउद्धरी ॥ २ ॥ पायलक्षुमीचेहा
तीं॥ तिसीयावेंकाकुळती ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेशेषा॥ जा
गेंकराऋषिकेशा॥ ४॥ ॥१९७४॥
आपुल्यामाहेराजाईनमीआतां॥ निरोपयासंतांहातीं
आला ॥ १ ॥ सुखदुःखेंमाझेंआयकिलेंकानीं॥ कळ
वळामनींकरुणेचा ॥ २ ॥ करूनीशीघ्रमूळसाउलेभा
तुके ॥ येतीदिसेयेकन्यावयासी ॥ ३ ॥ त्याचिपंथेंमा
झंलागलेंसेचित्त ॥ वाटपाहेनित्यमाहेराची ॥ ४ ॥ तु
काह्मणेआतांयेतीलन्यावया ॥ अंगेंआपुलीयामाय
बाप॥ ५॥ ॥१९७५॥
चिन्हेंउमटतातीअंगीं॥शकुनाजोगींउत्तम॥१॥ आठ

वलाबापमाय॥ येईलकायमूळनेणो ॥ २ ॥ उत्कंठित
झालेंमन॥ तेचिखूणतेथींची॥ ३॥ तुकाह्मणेह्याकामा
री॥ आळसेंघरींकर्मेंना॥ ४॥ ॥ १९७६॥
आरोनीयांपाहेवाट॥ कटकटसोसेना॥ १ ॥ आलीया
सीपुसेमात॥ तेथेंचित्तलागलें॥ २ ॥ दळीकांडीलोकां
ऐसें ॥ परिमीनसेंतेठाई ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेयेथेपिसें॥ ते
थेतैसेंअसेल॥ ४॥ ॥ १९७७॥
येथीलीयाअनुभवें॥ कळोंजीवेंयेतसे ॥ १ ॥ दोहींठा
ईयेकजीव ॥ माझीकीबत्याअंगीं ॥ २ ॥ भूकभुकेचि
खाउनिधाय॥ नाहींहायअन्नाची ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेसु
खझालें॥ अंतरधालेंत्यागुणें॥ ४॥ ॥ १९७८॥
पैलआलेहरि॥ शंखचक्रशोभेकरीं ॥ १ ॥ गरुडयेतो
फडल्कारें ॥ नाभीनाभीह्मणेत्वरें ॥ २ ॥ मुगटकुंडलां
च्यादीप्ती ॥ तेजेंलोपलागभस्ती ॥ ३ ॥ मेघशामवर्ण
हरि॥ मूर्तिडोळससाजिरी ॥ ४ ॥ चतुर्भुजवैजयंती॥
गळामाळाहेरुळती ॥ ५ ॥ पीतांबरझळकेकैसा ॥ उ
जळल्यादाहीदिशा ॥ ६ ॥ तुकाझालासेसंतुष्ट ॥ घरा
आलेवैकुंठपीठ॥ ७॥ ॥ १९७९॥
शंखचक्रगदापद्म॥ पैलआलापुरुषोत्तम॥ १ ॥ नाभी
नाभीभक्तराया॥ वेगींपावलोंसखया ॥ २ ॥ दुरुनीये
तोदिसेदृष्टी ॥ धाकेंदोपपळतीसृष्टी ॥ ३ ॥ तुकादेखो
नीयेकला॥ वैकुंठीहुनिहरिआला॥ ४॥ ॥ १९८० ॥
पैलदिसतातीभार॥ दिंडीपताकाअपार॥ १ ॥ आला

पंढरीचाराणा ॥ दिसतातोत्याच्याखुणा ॥ २ ॥ सुखवा
टेमना ॥ डोळेबाह्यास्फुरती ॥ ३ ॥ उठिलेगजरनामा
चे ॥ दळभारवैष्णवांचे ॥ ४ ॥ तुकाकरीरिताठाव ॥ त्यां
सींबैसाबयावाव ॥ ५ ॥ ॥ १९८१ ॥

चलाजाऊंसामोरे ॥ पुढेंभेटोंविठ्ठलधुरे ॥ १ ॥ तुकाआ
नंदलामनीं ॥ कैसाजातोलोटांगणीं ॥ २ ॥ फेडावया
धणी ॥ प्रेमसुखाचीआजी ॥ ३ ॥ पुढेंआलेरुपावंत ॥
मायबापसाधुसंत ॥ ४ ॥ तुकाआळंगीलाबाहीं ॥ ठेवि
लाविठोबाचेपाईं ॥ ५ ॥ ॥ १९८२ ॥

पाहुणेघरासी ॥ आजिआलेह्रषीकेशी ॥ १ ॥ कायक
रूंउपचार ॥ कोपमोडकीजर्जर ॥ २ ॥ कण्यादरदर ॥ पा
ण्यामाजीरांधिल्या ॥ ३ ॥ घरींमोडकीयाबाजा ॥ वरि
वाकळेच्याशेजा ॥ ४ ॥ मुखशुद्धीतुळसीदळ ॥ तुका
ह्मणेमीदुर्बळ ॥ ५ ॥ ॥ १९८३ ॥

संतींकेलाअंगीकार ॥ त्यासीअभिमानथोर ॥ १ ॥ कां
हींठेवीचरणीं ॥ घेतीतेंचिपूरउनी ॥ २ ॥ तुकापायवणि ॥
घेउनीयांनिराळा ॥ ३ ॥ नसतांकांहींसंचित ॥ भेटिझा
लीअवचित ॥ ४ ॥ देवमिळोनियांभक्त ॥ तुकाकेला
सेसनाथ ॥ ५ ॥ ॥ १९८४ ॥

अवघीयाआलोंमुळें ॥ येकवेळेन्यावया ॥ १ ॥ सिद्ध
व्हावेंसिद्धव्हावें ॥ आधिठावेंकरितो ॥ २ ॥ जोंवरीघ
टिकादुरि ॥ आहेउरीतोकाळ ॥ ३ ॥ मंगळाचेवेळेउभे ॥
असाशोभेसावध ॥ ४ ॥ औघीयांचावियोगघडे ॥

तरीजोडेश्लाघ्यता॥ ५ ॥ तुकाह्मणेपाहेवाट॥ बहुआ
टकरूनी॥ ६॥ ॥१९८५॥
सकळहिमाझी बोळवणकरा ॥ परतोनीघराजावेंतु
ह्मी॥ १ ॥ कर्मेंधर्मेंतुह्माअसावेंकल्याण ॥ घ्यामाझेंव
चनभाष्यहेंचि ॥ २ ॥ वाढवूनीदिल्हेंयेकाचियेहातीं॥
सकळनिश्चितीझालीतेथें ॥ ३ आतांमजजाणेप्रा
णेश्वरासवें॥ मीमाझियेभावेंअनुसरलों ॥ ४ ॥ वाढ
वितालोभहोईलउसीर॥ अवघींचस्थीरकराठाई ॥५॥
धर्मअर्थकामझालायेकेठाईं॥मेळविलाजींहींहातीहा
त॥ ६ ॥तुकाह्मणेआतांझालोहेचिभेटी ॥ उरल्यात्या
गोष्टीबोलावया॥ ७॥ ॥१९८६॥
बोलिलोंतेंआतांपाळावेंवचन ॥ कायऐसेंपुण्यमाझे
गांठीं॥१॥ जातोंआतांआज्ञाघेऊनियांस्वामी॥ काळ
क्षेपआह्मीकरूंकोठें॥२॥नघडेयाबरीनधरवेचिधीर॥
पीडितांराष्ट्रेंदेखोनीजग॥३॥ तुकाह्मणेतुह्मींआह्मामो
कलीलें॥कायआतांआलेंजीवित्वाचें ॥ ४॥ १९८७॥
करावेंतेंकाम ॥ उगाचवाढवावाश्रम ॥ १॥ अवघेंये
कमय॥राज्यबोलोंचालोंनये॥ २॥ दुजयाचीसत्ता॥
नचलेसीझालीआतां ॥ ३ ॥ आतांनाहींतुका॥ पुन्हा
ह्मारपलालोका॥४॥ ॥१९८८॥
आह्मीजातोंआतांकृपाअसोंद्यावी ॥ सकळांसांगा
वीविनंतिमाझी ॥ १.॥ बाढवेळझालाउभापांडुरंग ॥
वैकुंठाश्रीरंगबोलावीतो॥ २॥ अंतकाळींविठोआह्मा

सीपावला ॥ कुडीसहितझालागुप्ततुका ॥ ३॥ १९८९॥
तुकाउतरलातुकीं ॥ नवलझालेंतिहींलोकीं ॥ १ ॥ नि
त्यकरितोकीर्तन ॥ हेंचिमाझेंअनुष्ठान ॥ २ ॥ तुकाबै
सलाविमानीं ॥ संतपाहातीलोचनीं ॥ ३ ॥ देवभावा
चाभुकेला ॥ तुकावैकुंठासीनेला ॥ ४ ॥ ॥ १९९० ॥
नदेखिजेऐसेंकेलें ॥ याविठ्ठलेंदुःखासी ॥ १ ॥ रूपेंचि
येसिंव्हासनीं ॥ अधिष्ठानींबैसविलें ॥ २ ॥ वाजतांतो
नलगेवारा ॥ क्षीरसागराशयनीं ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेअव
घेठाईं ॥ मजपाईंराखिलें ॥ ४ ॥ ॥ १९९१ ॥
वाराणसीपर्यंतअसोंसुखरूप ॥ सांगावानिरोपसंतां
सीहा ॥ १ ॥ येथोनीयांआह्माजाणेंनिजधामा ॥ सवें
असेआह्मागरुडहा ॥ २ ॥ कृपाअसोंद्यावीमजदीना
वरी ॥ जातसोंमाहेरींतुकाह्मणे ॥ ३ ॥ ॥ १९९२ ॥
चालीलेनवाटे ॥ गाउनीयांजातांवाटे ॥ १ ॥ बरवावै
ष्णवांचासंग ॥ येतोसामोराश्रीरंग ॥ २ ॥ नाहींभयअ
ड ॥ कांहींविषमाचीजड ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेभक्ति ॥ सुर
रूपआदिअंतीं ॥ ४ ॥ ॥ १९९३ ॥

शके १५७१ विरोधीनामसंवत्सरेफाल्गुनकृष्ण २
द्वितीयासोमवारींप्रातःकाळींस्वामीगुप्तझाले

भांडणकान्होबाचें व देवाचे ते अभंग

दुःखेंदुभागलेंहृदयसंपुष्ट ॥ गहिवरेंकंठदाटताहे ॥ १
ऐसेंकायकेलेंसुमित्रासखया ॥ दिल्हेटाकोनीयांव
माजी ॥ २ ॥ आक्रंदतीबाळेंकरुणावचनीं ॥ त्याशे

मेदिनीकांपोंपाहे ॥३॥ कायहेंसामर्थ्यनव्हेतुजपाशीं॥ संगेन्यावयासीअंगभूता॥ ४ ॥ तुजठावेंआह्माकोणी नाहींसखा॥ उभयलोकींतुकातुजवीण॥ ५॥ कान्हाह्म णेतुझ्यावियोगेंपोरटीं॥ झालोंदेरेभेटीबंधुराया ॥ ६ ॥

॥ ११९४॥

सख्यत्वासीगेलोंकरितसलगी ॥ नेणेचिअभागीमहि मातूझा ॥ १ ॥ पावलोंआपुलेंकेलेलाहेरस ॥ निदैंवाप रीसकायहोय॥ २॥ कष्टविलासमीचांडाळेंसंसारीं ॥ अ द्यापिबरीतरीउद्देशहि ॥ ३॥ उचितअनुचितसांभाळीलें नाहीं ॥ कान्हाह्मणेकाईबोलोंआतां ॥ ४ ॥ ॥११९५॥

असोआतांकायकरुनीयांखंती ॥कोणाकाकुळतीया वेंआतां॥ १ ॥ करूंकांहींदीसराहावेंउदास ॥ झोंबेल्या लागासभाबाचीया ॥ २॥ करितीरुदनाबापुडेह्मणतीं॥ परिनयेअंतींकोणीकामा ॥ ३ ॥ तुकयाबंधुह्मणेपीडी येलोंबनीं॥ विचारतोमनींबोलीयेला ॥ ४ ॥ ११९६॥

चरफडेचरफडेशोकेंशोकहोय ॥ कार्यमूळआहेधीरा पासीं॥ १ ॥ कल्पतसेमजऐसेंहेंपाहातां ॥ करावीतेचिं तामिथ्याखोटी॥ २ ॥ नचुकेह्लोणारसांढिल्याशूरत्वा॥ फुकटचीसत्वाहोईलहानी ॥ ३ ॥ तुकयाबंधुह्मणेदिल्हें याबंधना॥ वांचूनिनीधानानपवीजे ॥ ४ ॥

॥ ११९७॥

नलगेचिआतांअनुमोदनहाता ॥ आलेंमूळसत्तागे लीत्यांची॥ १ ॥ घरभंग्यायेथेआहेतोसुकाणू॥ धरिनो

कवळूनीपायदोन्ही॥ २॥ त्याचेंत्याचियामुखेंपडियेलें ठावें॥ नलगेसारावेंमागेंपुढें॥ ३॥ तुकयाबंधुह्मणेक रीलभेटीभावा॥ सोडीनतेधवांयाविठ्ठला॥ ४॥

॥ १९९८॥

मूळस्थानत्याचेंगोमतीचेंतीरीं॥ तोहासारीदोरीखेळ वीतो॥ १॥ ऐसेंहेंकळलेंअसोंद्यासकळां॥ चोरत्यावे गळानाहींदुजा॥ २॥ वैष्णवहेंहेरतयाचेपालथी॥ खू णहेनिरुतीसांगीतली॥ ३॥ तुकयाबंधुह्मणेआलेंअनु भवास॥ तेणेंचआह्मासनागविलें॥ ४॥ ॥ १९९९॥

वरारेनिर्गुणानष्टानारायणा॥ घरबुडवणाभेटलासी ॥ १॥ येकेघरींकोणीकोणासीनधरी॥ऐसीआपरापरी केलीआह्मा॥ २॥ काङ्क्षाह्मणेकायनिष्कामदेखिलें॥ ह्मणोनीमनाआलेंकरितोसी॥ ३॥ ॥ २०००॥

धींदधींदतूझ्याकरीनधिंढ्ज्या॥ ऐसेंकायवेड्याजाणि तलें॥ १॥ केलीतरीबरेंमजभेटीभावास॥ नाहींतरी नासआरंभिला॥ २॥ मरावेंमारावेंयाआलेंप्रसंगा॥ कायपांडुरंगापाहातोसी॥ ३॥ तुकयाबंधुह्मणेतुझीमा झीऊरी॥ उडालीनधरींभीडकांहीं॥ ४॥ ॥ २००१॥

भुक्तिमुक्तितुझेंजळोब्रह्मज्ञान॥देंमाझ्याआणूनभावा वेगीं॥ १॥ नकोतूंआपुल्यानेऊंवैकुंठासी॥ देंमाझ्या भावासीआणुनिवेगीं॥ २॥ रिद्धिसिद्धिमोक्षठेवींगुं ढाळून॥देंमाझ्याआणूनभावावेगीं॥ ३॥ नकोहोऊंकां हींहोसीलप्रसन्न॥देंमाझ्याआणूनभावावेगीं॥ ४॥ तुक

यावंधुह्मणेहाहोनाहींतरी ॥ हत्याहोईलशिरींपांडुरंगा ॥५॥ ॥२००२॥

मुख्यआहेआह्मामातेचापढेंगा ॥ तुजपांडुरंगाकोण लेखी॥ १ ॥नकोलावुंआह्मासवेंतूंतोंवरी ॥ पाहादूर वरीविचारूनी॥ २ ॥साव्यसंतजनकेलेमहाराज ॥ न घडेआतांतुजभयनामीं॥३॥तुकयाबंधुह्मणेआईक्य ऐक्यता॥वाढतेंअनंतादुःखेंदुःख॥ ४॥ ॥२००३॥

नयेसोमसरिउपचाराचीहरि ॥ करकरेचेंकरीकाळेंतों ड॥१॥मागतोंइतुकेंजोडुनियांकर॥ठेवोनियांशिरपां यांवरी॥ २॥तुह्माआह्मायेकेठाईंरहिवास ॥ येथेंद्वैतद्वे षकायबरा ॥ ३ ॥ तुकयाबंधुह्मणेबहुतांबहुतांरीती॥ अनंताविनंतिपरिसावीहे॥ ४॥ ॥२००४॥

लालुचाईसाठींबळकाबीभावा॥परिमीजाणदेवाजि रोनेदी॥१॥असोंद्यानिश्चयहामनोमानसीं॥घातली येविशींदृढकास॥ २॥मजआहेबळआळीचेंसबळ॥ फोडीनअंत्राळहृदयतुझें॥३॥करुणारसेंतुकयाबंधुह्म णेभुलवीन॥काढुनघेईननिजवस्तु॥४॥ ॥२००५॥

तुझींवर्में आह्माठावींनारायणा॥परितूंशाहाणाहोतना हीं॥ १ ॥ मगकालाभुलीहाकदेतेवेळे॥होतोसीपरिडो ळेनुघडसी ॥ २॥जाणोनीअज्ञानकरावेंमाहेर ॥ खो टीखोटीहेरतुझींदेवा॥३॥ तुकयाबंधुह्मणेकारणप्रची ती॥पाहानोवेळकितीतेचगुण॥ ४॥ ॥२००६॥

आवघींतुजबाळेंसारिखींनाहींत ॥ नवलवाटतेंपांडुरं
गा॥ १ ॥ ह्मणतांलाजनाहींसकळाचीमाऊली ॥ जव
ळीधरिलीयेकदुरी॥ २॥ येकासुखद्यावेंघेवूनीबोसंगा॥
येकेद्वारींगळाश्रमविति ॥ ३ ॥ येकानवनीतपाजावें
दाटून ॥ येकअन्नअन्नकरतील ॥ ४ ॥ येकासीवाटतें
नबजावेंदूर ॥ येकाचामत्सरजवळीयेतां ॥ ५ ॥ तुक
याबंधुह्मणेनावडतित्यास॥ कासयाव्यालासपांडुरंगा
॥ ६ ॥ ॥ २००७॥

निनावहेंतूला ॥ नावसाजेरेविठ्ठला ॥ बरासिरकावी
ला॥ फाटक्यामध्येंपाव॥ १ ॥ कांहींतरीविचारीलें ॥
पापपुण्यअसेकेलें ॥ भुरळेंघातलें ॥ येकायेकींभावा
सीं ॥ २॥ मुद्राधारणमाळाटिळे॥ बोलरसाळकोंवळे॥
हातींफाशांचेंगुंडाळें॥ कोणचाळेगृहस्थाहे॥ ३ ॥ तुक
याबंधुह्मणेमिस्कीन ॥ करितोसीदेखोन॥ पाहादुरव
रइछिन॥ केलापरीसंसार॥ ४॥ ॥ २००८॥

नाहींघटिकाह्मणसी ॥ लागलागलातुजपासीं ॥ पडि
लेऋषीकेशी॥ जावसकळकरणें॥ १ ॥ माझेंनेलेंपांघ
रूण ॥ ठावेंअसोनिदुर्बळदीन ॥ माणसांमधून ॥ उठ
विलेंखानोऱ्या ॥ २ ॥ आह्मीजोडोनीहोतोंपाणी॥ सं
दिदेवदेवकरूनी॥॥ झालासीकोठोनी ॥ पैदाचोरदेहा
चा ॥ ३ ॥ तुकयाबंधुह्मणेकेलें ॥ उघडेंमजचिउमगी
लें॥ ऐसेंकांहींठेलें॥ होतेंतुजनपुरतें॥ ४॥ ॥२००९॥

कनवाळकृपाळ ॥ उदारदयाळमायाळ ॥ ह्मणवितो

सीपरिकेवळ ॥ गळेकाटूदिसतोसी ॥ १ ॥ कायकेलेंहो
तेंआह्मी ॥ सांगतुझेंयेकेजन्मीं ॥ झालासीजोस्वामी ॥
येवढीसत्ताकरावया ॥ २ ॥ भलेपणाचापवाडा ॥ बरा
दावीलारोकडा ॥ करूनीबंधुवेडा ॥ जोडामाझाविघ
डिला ॥ ३ ॥ तुकयाबंधुह्मणेभला ॥ कैसेंह्मणतातितुज
ला ॥ जीवआमुचानेला ॥ अंतपाहिलाकांहींतरी ॥
॥ ४ ॥ ॥ २०१० ॥
आतांकळोंआलेगुण ॥ अवघेचियावरुन ॥ चोखट
लक्षण ॥ धरिलेंघरघेणे ॥ १ ॥ यानावेंकृपासिंधु ॥ ह्म
णवितोसीदीनबंधु ॥ मजतरिमैंदु ॥ दिसतोसीपाहातां
॥ २ ॥ अमळदयानाहींपोटीं ॥ कठिणतैसाचीकपटी ॥
आंधळ्याचीकाठी ॥ माझीतुवांहिसकिली ॥ ३ ॥ तुक
याबंधुह्मणेपुरता ॥ नाहींबरेंह्मणेअनंता ॥ येऱ्हवींतरि
आस्ता ॥ तुझाघोटभरियेला ॥ ४ ॥ ॥ २०११ ॥
कायसांगेंऋषिकेशा ॥ आहेअनुतापआलाऐसा ॥ गी
ळावयासीनिमिषा ॥ निमिष्यलागोंनद्यावें ॥ १ ॥ मा
झेंबुडवीलेंघर ॥ लेंकरेंबाळेंदारोंदार ॥ लावीलाकाहा
र ॥ तारातीरकरूनी ॥ २ ॥ जीवघ्यावाकिंवाघ्यावा ॥ तु
झाआपुलाकेशवा ॥ इतुकेंउरलेंआहेभावा ॥ याचि
यानिमित्य ॥ ३ ॥ तुकयाबंधुह्मणेजग ॥ बरेंवाईटह्म
णोमग ॥ याकारणेपरित्याग ॥ नसंडाबासर्वथा ॥ ४ ॥
॥ २०१२ ॥
मायबापमीनल्याबरी ॥ घातलेभावाचेआभारी ॥ तो

हिपरिहरि ॥ तुजझालाआसमई ॥ १ ॥ हेकाभक्तींचेउ
पकार ॥ नांदतेंविध्वंसिलेंघर ॥ प्रसन्नतावेव्हारा ॥ शेव
टींहेझालासी ॥ २ ॥ येकाजीवावरि ॥ होतोंदोन्हिकुटुं
बारि ॥ चाळऊंतोवरी ॥ तुजयेतेंरेनिर्लज्जा ॥ ३ ॥ तुक
याबंधुह्मणेभला ॥ आणिककायह्मणवेंतुला ॥ वेडा
त्यानींकेला ॥ तुजसवेंसंमंधु ॥ ४ ॥ ॥ २०१३ ॥
पूर्वीपूर्वजांचीगति ॥ हेचिआयकिलीहोती ॥ सवेंलाउ
नीश्रीपती ॥ निश्चिंतीकेलीतयाची ॥ १ ॥ कांरेपाठीलाग
लासी ॥ ऐसेंसांगऋषीकेशी ॥ अद्यापवरीनपाहासी ॥
कितीतरीह्मणो ॥ २ ॥ जन्मजन्मांतरींदावा ॥ आह्मा
आपणाकेशवा ॥ निमित्यचालवा ॥ कासयास्तवहें ॥
॥ ३ ॥ तुकयाबंधुह्मणेनदेखणा ॥ कितीहोसीनारायणा ॥
देखोंसकवेना ॥ खात्यासीनखातातूं ॥ ४ ॥ ॥ २०१४ ॥
निसुरसंसारकरून ॥ होतोंपोटभरून ॥ केलीविवशी
निर्माण ॥ देवपणदाखविलें ॥ १ ॥ ऐसाकाढियेलानी
स ॥ कायह्मणूसहितवंश ॥ आणिलेंशेवटास ॥ हौसत
रिनपुरे ॥ २ ॥ उरलोंपालव्याशेवटीं ॥ तेंहिनदेखेंदृष्टी ॥
दोघांमध्येंतुटी ॥ रोकडीचीपाडिली ॥ ३ ॥ तुकयाबंधु
ह्मणेगोड ॥ बहुझालेअतिवाड ॥ ह्मणोनीकांबुड ॥ मू
ळासहीतहिखावें ॥ ४ ॥ ॥ २०१५ ॥
वरीजाणतोंसीधर्मनीति ॥ उचितअनुचितश्रीपती ॥
करूंयेतेराती ॥ ऐसीडोळेझांकुनी ॥ १ ॥ आतांजाबका
यकैसा ॥ देसीतोंदेजगदीशा ॥ आणिलावोलसा ॥

आपणाभोंवता ॥ २ ॥ सर्वेंच्चियासुखास्तव ॥ वळेंधरि
लेंअज्ञानत्व ॥ येईलपरीहाभाव ॥ ज्याचात्यासीकार
ण ॥ ३ ॥ तुकयाबंधुह्मणेनाहीं ॥ आतांआह्मांबोलकां
हीं ॥ जोडुनीपाहीं ॥ तुझेंतूंचिघेतलें ॥ ४ ॥ ॥ २०१६ ॥
कांहींबिपत्तिआपदा ॥ आतांआमुचीहोतां ॥ कायहो
ईलअनंता ॥ पाहाबोलोंकासया ॥ १ ॥ बरेंअनायासें
झालें ॥ सायासावीणबोलेचाले ॥ कांबाडचुकलें ॥ के
लेंकष्टावेगळें ॥ २ ॥ बरासांपडलासीवोजा ॥ वर्माबरि
केशीराजा ॥ बोलायासीतुझा ॥ हुजुरचीनाहींसा ॥ ३ ॥
तुकयाबंधुह्मणेढगा ॥ बरादिल्हाहोतायगा ॥ झडकरि
चलागा ॥ चांगदेवेंपावलों ॥ ४ ॥ ॥ २०१७ ॥
देवातुजपैंमाझ्यापूर्वजांचेंऋण ॥ आहेतेंकांनेदीसीअ
झुन ॥ अवगणासीझोडपण ॥ परिजाणजीवेंनसोडीं
॥ १ ॥ कळोंयेईलरोकडें ॥ उभाकरिनसंतांपुढें ॥ तुझेंकाय
येवढें ॥ भयआपुलेंमागतां ॥ २ ॥ आजिवरिहोतोंने
णता ॥ तैंतुजफावलेंअनंता ॥ कवडीचातोआतां ॥
पडोंनेदींचफेर ॥ ३ ॥ ठेबिलायेजीवनीजीव ॥ ह्मणेतुक
याचाबांधव ॥ माझागळातुझापाव ॥ येकेठाईंबांधी
न ॥ ४ ॥ ॥ २०१८ ॥
मागेंअसतासीकळला ॥ उमसघेऊंनसतांदिल्हा ॥ ते
णेचिकाळेंकेला ॥ असतांअवघानिवाडा ॥ १ ॥ इतु
कानलगतांउशीर ॥ नधरितोंभीडभार ॥ सिद्धासीवे
ह्मार ॥ कासयासीघातला ॥ २ ॥ असोनियांमालखरा

किर्तीकेल्यावेरझारा ॥ धरणेंहीदिवसतेरा ॥ माझ्याभ
वेंघतलें ॥ ३ ॥ अझुनितरींइतुक्यावरी ॥ चुकवींजना
चारहरि ॥ तुकयाबंधुह्मणेउरी ॥ नाहींतरीनुरेकांहीं ॥
॥ ४ ॥ ॥ २०१९ ॥
आतांनराहेक्षणएक ॥ तुझाकळलारेलौकिक ॥ नेदीहा
लोंएक ॥ कांहींकेल्यावांचुनी ॥ १ ॥ संमंधपडिलाको
णासी ॥ कायडोळेझांकितोसी ॥ नेईनपांचांपासीं ॥ दे
नाहींतरीबोढुनियां ॥ २ ॥ सुखेनेदिसजाणवले ॥ नास
केल्याविणउगले ॥ तरितेहीविचारिले ॥ आह्मीआहों
तुजआधी ॥ ३ ॥ असेंचिकरुनीकिती ॥ नागविलीना
हींनीति ॥ तुकयाबंधुह्मणेअंतीं ॥ नसोडिसीतेखोडि ॥
॥ ४ ॥ ॥ २०२० ॥
तुजतेंसवेंआहेठावें ॥ घ्यावेंत्याचेंबुडवावें ॥ परितेंआ
ह्मासवें ॥ आतांनफावेकांहीं ॥ १ ॥ नव्हेसोडायाचाध
णी ॥ कष्टेंमेळविलेंकरूनी ॥ पाहाविचारूनी ॥ अटिधरु
नीकामनाहीं ॥ २ ॥ अवघेराहिलेप्रकार ॥ झालोंजीवा
सीउदार ॥ ऐसाहानिर्धार ॥ कळलाअसावाअसला ॥
॥ ३ ॥ आतांनिदसुरनसावें ॥ गांठपडलीकुणव्यास
वें ॥ तुकयाबंधुह्मणेराखावें ॥ देवामहत्वआपुलें ॥ ४ ॥
॥ २०२१ ॥
बहुबोलणेंनयेकामां ॥ वाउगेंतेंपुरुषोत्तमा ॥ येकाची
वचनेंआह्मा ॥ कायसांगणेतेंसांगा ॥ १ ॥ देणेंघेणेंआ
हेकींभंडाई ॥ करणेंआहेसांगभाई ॥ आतांभीडकांहीं ॥

कोणीनधरीसर्वथा॥ २ ॥ मागेंगेलेंजेंहोउनी॥ असोतें धरितनाहींमनीं॥ आतांपुढेंयेथूनी ॥ कैसाकायविचार ॥ ३ ॥ सारखीनाहींअवघीवेळ ॥ हेंतोंकळलेंसकळ॥ तुकयाबंधुह्मणेखळ ॥ खळकरावीतेउरेल॥ ४ ॥

॥२०२२॥

आतांहिनसुटेनचुके॥बोलकांबुडवीसीफिके॥ जनलोकपारिखे॥ अवघेंकेलेंयासाठीं ॥ १ ॥ नयेसरतांनव्हे भलें॥ तुझेंलक्षणकळलें ॥ बैसलासीकाढिलें॥ देहाचें मुळींदिवाळें ॥ २ ॥ दिसतोसीबराबोलकोंवळे ॥ गुणमैंदाचेचाळे ॥ दिसतातीयेवेळे ॥ कायकरूंविसंबोनी॥ ३ ॥ तुकयाबंधुह्मणेदेखतां ॥ अंधबधिरऐकतां॥ कैसेंव्हावें आतां॥इतुकीयाउपरि॥ ४ ॥ ॥२०२३॥

तिहींताळींहेचिहाक॥ ह्मणतीपांढरास्फटिक॥ औघाबुडविलालौकिक ॥ सुखेंचिभीकलागली ॥ १ ॥ थोटा नांवशिरोमणी ॥ नाहींजोडात्रिभुवनीं ॥ ह्मणोनीशाहाणेजेकोणी॥ तुझेदारींबैसतीना ॥ २ ॥ ऐसेंतुझेंकर्तृत्वा॥ सांपडसीयेकाभावा॥ निर्गुणानिलाजिरानिनावा॥ वांचूनिदुजानाइकों ॥ ३ ॥ सर्वगुणेंसंपन्न॥ कळोंआलासीसंपूर्ण॥ तुकयाबंधुह्मणेचरण॥ आतांजीवेंनसोडीं॥ ४ ॥ ॥२०२४॥

तोचिप्रसंगआलासहज ॥ गुजधरितांनयेकाज ॥ नसांडितांलाज॥ पुढेंवोजनदिसे॥ १ ॥ तूंतरनहोसीशाहाणा॥ नयेसांगतांतेंहिमना॥ आपुलाआपणा॥ आतां

प्रयत्नदेखावा ॥ २ ॥ नपुरेपाहातांवाट ॥ घावेंप्रमाण
चोखट ॥ कासघालुनियांनीट ॥ चौघाचारकरावा ॥
॥ ३ ॥ आतांश्रमाचेंकारण ॥ नव्हेव्हावेंउदासीन ॥ न
पडेतयावीण ॥ गांठीतुकयाबंधुह्मणे ॥ ४ ॥ २०२५ ॥
हळुहळुजाड ॥ होतचालिलेंलिगाड ॥ जाणवेलनिवा
ड ॥ नकरिसीपरिपुढें ॥ १ ॥ मीतोसांगोनउतराई ॥ झा
लोंआतांतुजकाई ॥ कळोंयेईलभाई ॥ तैसाकरींविचार
॥ २ ॥ मागेंयुगेंअठ्ठावीस ॥ झालीदिवसाचादिवस ॥
मुद्दलव्याजकासावीस ॥ होसीदेवायेकामें ॥ ३ ॥ तु
कयाबंधुह्मणेराखें ॥ आतांठाकीतीतुझींसुखें ॥ जग
ज्याहिरठाउकें ॥ झालेंनाहींखंडलेंसें ॥ ४ ॥ ॥ २०२६ ॥
पत्रउचटिलेंप्रयत्नें ॥ ग्वाहीकरावयाकारणें ॥ नाहींत
रीपुण्य ॥ तुझ्याकायउणेआह्मा ॥ १ ॥ नावतुझेंचिकरु
नी ॥ आहोंसुखेंपोटभरुनी ॥ केलिजाणवणी ॥ ह्मणो
नाहींह्मणसील ॥ २ ॥ आतांईतुकीयाउपरी ॥ देनको
भलतेंकरी ॥ ह्मणतीरिणकरी ॥ आमुच्याइतुकेउदंड ॥
॥ ३ ॥ तुकयाबंधुह्मणेजागा ॥ आळवावयापांडुरंगा ॥
केलाकाहींमागा ॥ याचिनव्हतीगरज ॥ ४ ॥ २०२७ ॥
माझ्याभावेंकेलीजोडी ॥ नसेरेसीकल्पकोडी ॥ आणि
येलेंधाडी ॥ घालुनीयांआवघेवैकुंठ ॥ १ ॥ आतांनलगें
यावेंजावें ॥ कोठेंकांहींचकरावें ॥ जन्मोजन्मींखावें ॥ सु
खेंबैसोनसेंझालें ॥ २ ॥ असंख्यसंख्यानाहींपार ॥ आनं
देंदाटलेंअंबर ॥ नमायअपार ॥ त्रिभुवनींसांठवितां ॥ ३

औंघेभरलेसदोदित ॥ झालेसुखाचेपर्वत ॥ तुकयाबं
धुह्मणेपरमार्थ॥ धनअद्भुतसांपडलें ॥ ४ ॥ २०२८॥
आतांचुकलेंदेशावर ॥ करणेंअकरणेंसर्वत्र ॥ घरासी
आगर॥ आलासकळसिद्धींचा ॥ १ ॥ झालोंनिघाई
निधान ॥ लागलेअनंतगुणरत्न॥जन्माचेंविच्छिन्न॥
दुःखगेलेंदरिद्र ॥ २ ॥ तारूंलागलेंअवचितें ॥ हेंदोव
लेंआलेंयेथें॥ वोढिलेंसंचितें॥ पूर्वदत्तलाधलें ॥ ३ ॥तु
कयाबंधुह्मणेसीमा॥नाहींआमुचियानामा॥ आतांपु
रुषोत्तमा॥ ऐसासौदागरसांपडला ॥ ४ ॥ २०२९॥
सांपडलेंजुनें॥ आमुच्यावडीलांचेंठेवणें ॥ केलीनारा
यणें ॥ कृपापुण्येंपूर्वींचिया॥१ ॥ सुखेंआनंदरूपअस
तां॥ आह्मीआहोंयाकरितां ॥ निवारिलीचिंता ॥ देणें
घेणेंचूकलें ॥ २॥ झालेंभांडवलघरींचें॥ अमुपनामवि
ठ्ठलाचें ॥ सुकृतभावाचें ॥ हेंतयानेंदाखविलें ॥ ३ ॥ तु
कयाबंधुह्मणेफिटला॥ पांगनाहींबोलायाला॥ चाडदु
सरीविठ्ठला॥ वांचुनिआणिक॥ ४॥ ॥ २०३०॥
वरतेंकरूनियांतोंड ॥ हाकमारीतोप्रचंड ॥ १ ॥ राग
आळवितोनाना॥ गातोकायतेंकळेना ॥ २ ॥ आशा
धरूनियांमनीं॥ कांहींदेईलह्मणोनी॥ ३ ॥ पोटायेका
साठीं॥ तुकाह्मणेझालोंकष्टी॥ ४॥ ॥ २०३१॥
जाळीमहाकर्में॥ दावीनिजसुखवर्में ॥ १ ॥ ऐसेंकळलें
येक ॥ झालोंनामाचेधारक॥ २ ॥ तपाचेसायास॥न

लगेघ्यावावनवास॥३॥तुकाह्मणेयेणें॥कळिकाळ
हेंठेंगणे॥४॥ ॥२०३२॥
येहरिमजदेईकृपादान॥नासींतिमिरदाखवींचरण॥
आर्तपुरवावेभेटीदेऊन॥नकोउपेक्षुंआलियाशरण॥
॥१॥कामक्रोधअहंकारनकोदेहीं॥आशातृष्णामा
याळज्जाचिंताकांहीं॥वासपंढरीचाजन्मसदादेई॥
आणिकदुजेंमागणेंतुजनाहीं॥२॥नामअखंडहृदयीं
राहोवाणी॥नपडोविसरजागृतिस्वप्नीं॥संतसमागम
ऐसादेलावूनी॥आणिकदुजेंकांहींनेणेंतुजवांचूनी॥
॥३॥पंथपुरींचारविसुतपुरेआतां॥आडकरावाभवसिं
धुऐसानव्हता॥नाहींअढथळात्रैलोक्यामाजिसरता॥
विनवीतुकयाबंधुचरणींठेवूनीमाथा॥४॥२०३३॥
तद्दाचेजातीलानाहींभीडभार॥लातामारीथोरलहान
नेणे॥१॥परितोत्याविशेषमनुष्यहोऊन॥करीखंड
मानवडीलांचा॥२॥बेरसागाढवमायनाबहीण॥भुं
केचवीविणभलतेंची॥३॥तुकयाबंधूह्मणेबोकडमात
ले॥नविचारीआपुलेतोंडींमुते॥४॥ ॥२०३४॥
तोहाखरखरेंगाढवाचेबीज॥तेंऐसेंसहजकळोंयेतें॥
॥१॥आपमानिलेंजेणेंश्रेष्ठाचेंवचन॥तेचित्याचीखू
णवोळखावी॥२॥मद्यपीतोपुराअधमयातीचा॥त
याउपदेशाचारागवायां॥३॥तुकयाबंधूह्मणेपिसा
ळलेंसुणे॥आपपरतेणेंनविचारावें॥४॥२०३५॥
मछकूर्मशेषाकोणाचाआधार॥पृथ्वीवीचाभारवाहा

ऱ्या॥ १ ॥कायधाकआह्माकासयाचीचिंता॥ ऐसा
ाअसतांसाहाकारी॥ २ ॥ शंखचक्रगदाआयुधेंअ
पार॥वागवितोभारभक्तांसाठीं॥ ३ ॥ पांडवांजोहरि
राखिलेंकुसरी॥ तोहाबंधुचाकैवारीतुकयाच्या॥ ४ ॥

॥२०३६॥

रामह्मणतांकामक्रोधाचेंदहन॥ होयअभिमानदेशो
धडी॥ १ ॥ रामह्मणतांकर्मतुटेभवबंधन॥ नयेश्रम
शीणस्वप्नामाजी॥ २ ॥ रामह्मणतांजन्मनाहींगर्भवा
स॥नव्हेदारिद्रासपात्रकधीं॥ ३ ॥रामह्मणतांयमश
रणागतबापुडें॥ अढळपदपुढेंकायतेथें॥ ४ ॥ रामह्म
णतांधर्मघडतीसकळ॥ तिमिरपडळनासेहेळा॥ ५ ॥
रामह्मणतांह्मणेतुकयाचाबंधू॥तरिजेलभवसिंधुसंदे
हनाहीं॥ ६ ॥ ॥२०३७॥

मरोनीजाईनगुणनामावरूनी॥तुझ्याचक्रपाणीमाय
बापा॥ १ ॥चुकविलींदुःखेंमायेचावोळसा॥तोडोनि
यांआशापाशतेणें॥ २ ॥ केलीकायातनुहींवशीशीत
ळ॥चिंतातळमळनाहींऐसी॥ ३ ॥ काळेंतोंडकाळेंक
रूनीराहिलें॥भूतमात्रझालेसज्जनसखे॥ ४ ॥तुकया
बंधुह्मणेअवघ्यादशदिशा॥मुक्तरेपरेशातुझ्यापुण्यें॥
॥५॥ ॥२०३८॥

आतांमागतोंतेंऐकनारायणा॥ भावपूर्वकमनापासू
निया॥१ ॥असोंदेमोकळीजिह्वाजरीगाईलगुण॥ना
हींतरीखिळोनिटांकीपरती॥ २ ॥ मातेचियापरिदेख

तिपरनारी॥ठेवीनेत्रतरीनाहींतरीनको ॥ ३ ॥ तरीरें
कंटाळाकरीतिनिंदास्तुतीचा ॥ नाहींतरीकानाचाहि
खेप्रयत्न॥ ४॥ सकळांइंद्रियांचानिग्रहकरूनीयेक ॥र
खावींपृथक्तोडूनीभ्रम॥ ५ ॥ तुकयाबंधुह्मणेतेचिवा
टप्राणा॥पडतांनारायणाविसरतुझा ॥ ६ ॥२०३९॥
नमस्कारींभूतेंविरूनीयांयाति ॥ तेणेंआत्मस्थितिजा
णितली॥ १ ॥ परउपकारींवेचियेल्याशक्ति ॥ तेणेंआ
त्मस्थितिजाणितली ॥ २ ॥ द्वैताद्वैतभावनाहींजयाचि
त्तीं॥ तेणेंआत्मस्थितिजाणितली ॥ ३ ॥ जयाचियेवा
चेनयेनिंदास्तुति॥तेणेंआत्मस्थितिजाणितली॥ ॥ ४॥
उचितअनुचितजाणेंधर्मनीति॥ दृढभावभक्तिमानव
तो॥ ५ ॥ तुकयाबंधुह्मणेवर्कडतेयेर ॥ संसाराचेखर
भारवाही॥ ६॥ ॥२०४०॥
चौदाभुवनेंलोकतिन्हीदाढेजोकवळी ॥ तोसंपुष्टसांब
ळीमध्येंदेखा ॥ १ ॥ उत्पत्तिसंव्हारकरिताजोपाळण॥
तोनंदाचानंदनह्मणवीतसे॥ २॥ असुरतोडरीदैत्यांचा
काळ ॥ झालाद्वारपाळबळीचातो॥ ३॥ लक्ष्मीचास्वा
मीक्षीराचासागरा ॥ उच्छिष्टकवळापसरीमुख ॥ ४॥
तुकयाबंधुह्मणेचतुराचारावो ॥ भावेंतोपाहाहोझाला
वेडा॥ ५॥ ॥२०४१॥
कोणयापुरुषार्थाचीगति॥ आणियेलाहातोहातीं॥ज
हाजपृथ्वीपति॥ केलीख्यातिअद्भुत॥ १ ॥ भलापुंडली
काभला॥ महिमानजायवर्णिला॥दगादेऊनीअवघी

यांला ॥ साठविलाअविनाश ॥ २ ॥ केलेंयेकघरींके
णें ॥ भरलींसदोदितदुकानें ॥ दुमदुमीलींसुखानें ॥ हे
भाग्याचीपंढरी ॥ ३ ॥ तुकयाबंधुह्मणेकिल्लया ॥ संतांचि
याहातींदिल्ह्या ॥ आंगावेगळेंआपुल्या ॥ टाकोनीझा
लामहिमान ॥ ४ ॥ ॥ २०४२ ॥
केलीहाणिलीआंघोळी ॥ येउनिबैसलोंराउळी ॥ १ ॥ आ
जिचेंझालेंभोजन ॥ रामकृष्णनारायण ॥ २ ॥ तुकया
बंधुह्मणेनाश ॥ नाहींकल्पांतींजयास ॥ ३ ॥ २०४३ ॥
तुजलागींमाझाजीवझालापिसा ॥ अवलोकीतोंदि
शापांडुरंगा ॥ १ ॥ सांडिलाव्हेहारमायालोकाचार ॥
छंदनिरंतरहाचीमनीं ॥ २ ॥ आइकिलेंकानींतेंरूपलो
चन ॥ देखावयाशीणकरिताती ॥ ३ ॥ प्राणहावीकळ
होयकासावीस ॥ जीवनाविणमच्छतयापरी ॥ ४ ॥
तुकाह्मणेआतांकोणताउपाव ॥ करूंतुझेपावआतुडेतो
॥ ५ ॥ ॥ २०४४ ॥
कोणेगांवींआहेसांगाहाविठ्ठल ॥ जरिठावाअसेलतु
झाकोणां ॥ १ ॥ लागतसेंपायांयेतोंलोटांगणी ॥ मातरी
कोणीसांगायाची ॥ २ ॥ गुणरूपयाचेंवाणीतांयासंतां ॥
मजक्षेमदेतांसुखवाटे ॥ ३ ॥ सर्वस्वेंहाजीवठेवीनचर
णीं ॥ पांडुरंगकोणीदावीतया ॥ ४ ॥ तुकाह्मणेगाईवत्सा
ताडातोडी ॥ तैसीजातीघडीयेकीमज ॥ ५ ॥ २०४५ ॥
विठ्ठलमाझाजीवविठ्ठलमाझाभाव ॥ कुळधर्मदेववि
ठ्ठलमाझा ॥ १ ॥ विठ्ठलमाझागुरूविठ्ठलमाझातारू ॥

उतरिलपारूभवनदीचा ॥ २॥ विठ्ठलमाझीमाताविठ्ठलमाझापिता॥ विठ्ठलचुलताबहिणबंधु ॥ ३॥ विठ्ठलहेजनविठ्ठलमाझेंमन॥सोयरासज्जनविठ्ठलमाझा॥४॥ तुकाह्मणेमाझाविठ्ठलविसावा ॥ नश्वरितगांवाजाईनत्याच्या॥५॥ ॥२०४६॥

येकाचियेसोईकवित्वाचेबांधे ॥ बांधलीयासाधेकायतेथे॥ १ ॥ कायहातींलागेभूसाचेकांडणीं ॥ सत्यासीदाटणीकरुनीठेवी ॥ २ ॥ कवित्वाचेरूढीपायांपाडिजग॥ सुखावोनीमगनरकाजाय ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेहोयकेल्याविणसाध्य॥फजीतितीआहेलटिक्याअंगीं॥४॥ ॥२०४७॥

भल्याचेंदरुशन॥ तेथेशुभर्चीवचन ॥ १ ॥ बोलावीहेधर्मनीत ॥ क्षोभेंहोतनाहींहित॥ २ ॥ मर्यादातेवरी ॥ वेळजाणावीचतुरीं ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेबहु॥ लागेऐसेंबरेंमऊ॥ ४॥ ॥२०४८॥

आवडीनेधरीलींनावें॥ प्रियभावेंचिंतन ॥ १ ॥ वेडाझालावेडाझाला॥ लाचावलाभक्तीसी ॥ २ ॥ निचाडहाचाडधरी॥ तुळसीकरींदळमागे॥ ३॥ धरिलामगनकरीबळ॥ तुकाह्मणेकळपाई॥ ४॥ ॥२०४९॥

कंठींराहोनाम ॥ अंगींभरूनीयांप्रेम॥ १ ॥ ऐसेकांहींद्यावेंदान॥ आलोंपतीतशरण ॥ २ ॥ संतांचीयेपाईं॥ ठेवींवळोवेळांडोई॥३॥तुकाह्मणेतरे ॥ भवसिंधुयेकसरें॥ ४॥ ॥२०५०॥

विठ्ठलविठ्ठलयेणेछंदें॥ ब्रह्मानंदेंगर्जावें॥ १॥ वाहेटाळ
टाळ्याटाळी॥ होयहोळीविघ्नांची॥ २॥ विठ्ठलआदिअ
वसानीं॥ विठ्ठलमनींस्मरावा॥ ३॥ तुकाह्मणेविठ्ठलवा
णी॥ वदाकानींवारता॥ ४॥ ॥ २०५१॥
पंढरीचेवारकरी॥ तेअधिकारीमोक्षाचे॥ १॥ पुंडलीका
दिलाबर॥ करुणाकरविठ्ठलें॥ २॥ मूढपापीजैसेतैसे॥
उतरीकासेलाउनी॥ ३॥ तुकाह्मणेखरेंझालें॥ येकाबो
लेंसंतांच्या॥ ४॥ ॥ २०५२॥
अमृताचींफळेंअमृताचीवेली॥ तेचिपुढेंचालीबीजा
चीहि॥ १॥ ऐसीयाचासंगदेईनारायणा॥ बोलावा
वचनाजयाचीया॥ २॥ उत्तमसेवनशीतळकंठासी॥
पुष्टिकांतितैसीदिसेवरी॥ ३॥ तुकाह्मणेतैसेहोईजेतसं
गें॥ वासलागेअंगेचंदनाच्या॥ ४॥ ॥ २०५३॥
पंढरीसीजारेआलेतोसंसारा॥ दीनांचासोयरापांडुरं
ग॥ १॥ वाटपाहेंउभाभेटीचीआवडी॥ कृपाळुतांत
डीउतावीळ॥ २॥ मार्गंलपरीहारपुढेंनाहींशीण॥ झा
लीयादर्शनयेकवेळा॥ ३॥ तुकाह्मणेनेदिआणिकाचे
हातीं॥ बैसलातोचित्तींनिवडेना॥ ४॥ ॥ २०५४॥
नकळेतेंकळोंयेईलउगलें॥ नामेंयाविठ्ठलेंयेकाचिया
॥ १॥ नदिसेतेंदिसोंयेईलउगलें॥ नामेंयाविठ्ठलेंयेका
चिया॥ २॥ नबोलोतेंबोलोंयेईलउगलें॥ नामेंयावि
ठ्ठलेंयेकाचिया॥ ३॥ नभेटतेंभेटोंयेईलआपण॥ क
रितांचिंतनविठोबाचें॥ ४॥ अलभ्यतोलाभहोईलअ

पार॥ नामनिरंतरह्मणतांवाचें ॥ ५ ॥ तुकाह्मणेआस
क्तजीवसर्वभावें ॥ तरतीलनावेंविठोबाच्या ॥ ६ ॥
॥ २०५५॥
बहुजन्मेंकेलालाग॥ तोहाभागलाधलों ॥ १ ॥ जीव
देईनबळी॥ करीनहोळीसंसारा ॥ २॥ गेलेंमगनयेहा
ता॥ पुढतींचिंतावाटतसे ॥ ३॥ तुकाह्मणेतांतडकरूं॥
पायधरूंबळकट॥ ४॥ ॥ २०५६॥
भक्तिप्रेमसुखनेणवेआणिका ॥ पंडितवाचकाज्ञानी
यासी ॥ १ ॥ आत्मनिष्ठतरीझालेजीवन्मुक्त ॥ तरीभ
क्तिसुखदुर्लभत्यां॥ २॥ तुकाह्मणेकृपाकरीनारायण॥
तरीचेंहेंवर्मठाईपडे॥ ३॥ ॥ २०५७॥
दुधाळगाढवीजरीझालीपाहे ॥ पावेलतीकायधेनुस
री॥ १ ॥ कागाचीयागळांपुष्पांचीयामाळा ॥ हंसाची
तेकळाकायजाणे ॥ २ ॥ मर्कटेंअंघोळीलावियेलेटि
ळे॥ ब्राह्मणाचेलीळेवर्तूंनेणे ॥ ३ ॥ जरीतोब्राह्मणझा
लाकर्मभ्रष्ट॥ तुकाह्मणेश्रेष्ठतिहींलोकीं॥४॥ ॥२०५८
देवभक्तालागींकरूनेदीसंसार ॥ अंगेंवारासारकरीत
से ॥ १ ॥ भाग्यद्यावेंतरिअंगीभरेताठा॥ ह्मणोनीकरं
टाकरुनीठेवी॥२॥ स्त्रीद्यावीगुणवंतीनस्तीगुंतेआशा॥
यालागींकर्कशाकरुनीठेवी॥ ३॥ तुकाह्मणेसाक्षमज
आलीदेखा ॥ आणिकयालोकांकायसांगों ॥ ४ ॥
॥ २०५९॥
वाघेंउपदेशिलाकोल्हा ॥ सुखेखाऊंद्यावेमला॥ १ ॥

अंतरींमरसीतेंनचुके ॥ मजकामारीतोसीभुकें ॥ २ ॥
येरुह्मणेभलाभला ॥ निवाडतोतुझ्यातोंडेंझाला ॥ ३ ॥
देहेतोजाणार ॥ घडेलहाउपकार ॥ ४ ॥ येरुह्मणेमनीं ॥
ऐसेजावेंसमजुनी ॥ ५ ॥ गांठिपडलीठकाठका ॥ त्या
चिवमैंबोलेतुका ॥ ६ ॥ ॥ २०६० ॥
जेथेआठवीतीस्वामीचेतेपाय ॥ उत्तमतोठायरम्यस्थ
ळ ॥ १ ॥ रानअथवाघरयेकांतलोकांत ॥ समाधान
चित्ततेंतेघडी ॥ २ ॥ धन्यतोहाकाळस्मरेआनंदरूप ॥
वाहातांसंकल्पगोविंदाचे ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेलाभकाळ
तेचिजीणे ॥ भाग्यनारायणेउत्तमते ॥ ४ ॥ ॥ २०६१ ॥
तुजनभेमीकळिकाळा ॥ मजनामाचाजिव्हाळा ॥ १ ॥
माझाबळियानेणसीकोण ॥ संतासाह्यनारायण ॥ २ ॥
शंखवधीलासागरीं ॥ वेदघेउनिआलाच्यारी ॥ ३ ॥
कूर्मेंदैत्यवधिलाजेठी ॥ हातपायलपवीपोटीं ॥ ४ ॥
वराहरूपधरिलेंगाढें ॥ धराप्रतापेंधरिलीदाढे ॥ ५ ॥ हिर
ण्यकश्यपविदारिला ॥ भक्तप्रल्हादरक्षिला ॥ ६ ॥
वामनझालादीनानाथ ॥ बळिपाताळींघातलादैत्य ॥
॥ ७ ॥ छेढुनीयांसहस्त्रभुजा ॥ कामधेनुआणिली
वोजा ॥ ८ ॥ शिळाप्रतापेंसागरींतारी ॥ स्थापीबिभी
षणारावणामारी ॥ ९ ॥ मारुनीयांकंसराव ॥ पि
तासोडविलावसुदेव ॥ १० ॥ पांचालीसीगांजितांवै
री ॥ वस्त्रेंआपणझालाहरी ॥ ११ ॥ गजेंद्रस्मरेरामराम ॥
त्यासीपाववीवैकुंठधाम ॥ १२ ॥ तुकाह्मणेहरिरूपझा

ले॥ पुन्हाजन्मानाहींआले॥ १३॥ ॥ २०६२॥

सर्वांभूतींद्यावेंअन्न ॥ द्रव्यपात्रविचारुन ॥ उपतिष्ठे कारण ॥ तेथेबीजपेरिजे ॥ १ ॥ पुण्यकरितांहोयपाप ॥ दुधपाजोनीपोसीलासाप ॥ करुनीअघोराचाजप ॥ दुःखविकतघेतलें ॥ २ ॥ भूमीपाहतांनाहींवेगळी ॥ माळबरडयेककाळीं ॥ उत्तमनिराळी॥ मध्यमतेकनि ष्ठ॥ ३॥ ह्मणोनीविवेकें॥ कांहींकरणेतेंनिकें ॥ तुकाह्म णेफिकें ॥ रुचिनेदीमिष्टान्न ॥ ४॥ ॥ २०६३॥

वर्ततांबासर॥कायकरावेंशरीर॥ १ ॥ ठेवीनेमूननेमू न॥ माझेंतुमचेपाईंमन॥ २॥ नेदावीयावृत्ति ॥ कोठें फांकोचिश्रीपति ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेभलें॥ जन्मायेऊनी यांझालें॥ ४॥ ॥ २०६४॥

केलीप्रज्ञामनासी ॥ तरीमीदानसत्यत्वेसी ॥ नेईनपा यांपासीं॥ स्वामीमूळपंढरिये॥ १ ॥ तोंवरीहेभरीपोट॥ केलातोमिथ्याबोभाट ॥ नाहींसांपडलीवाट ॥ सयरा टफिरतसे॥ २॥ जावेंआदराचेंजाणें ॥ स्वामीकृपाहो यतेणें॥ पाळिल्यावचनें ॥ सख्यत्वाचाअनुभव॥ ३॥ घडेतैसेंघडोआतां ॥ मायबापाचीतेसत्ता॥ तुकाह्मणे चिंता॥ कायपाहेमारग॥ ४॥ ॥ २०६५॥

नेत्रझांकोनीयांकायजपतोसी ॥ जंवनाहींमानसींप्रे मभाव ॥ १ ॥ उघडामंत्रजाणारामकृष्णह्मणा॥ तुट तीयातनागर्भवास॥ २ ॥ मंत्रतंत्रकांहींकरितिजडबु द्धी॥ तेणेंभूतस्रष्टिपावशील॥ ३ ॥ तुकाह्मणेऐकसुंदर

मंत्रयेक॥ भवसिंधुतारकरामनाम॥ ४॥ ॥२०६६॥
संतमारगींचालती॥ त्यांचीलागोमजमाती॥ १ ॥ का
यकरावींसाधनें ॥ कायनव्हेयेकतेणें ॥ २॥ शेषघेईन
उच्छिष्ट ॥ धायधणीवरीपोट ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेसंतांपा
ई॥ जीवठेविलानिश्चयीं॥ ४॥ ॥२०६७॥
जैसेंतैसेंबाळमातेसीआवडे॥ बोलतांबोबडेशब्दगोड
॥ १ ॥ आपुलेआवडीलेववीखाववी॥ पाहोनियांजी
वींसुखवाटे॥ २ ॥ तुकाह्मणेकायदेऊंपरिहार॥ काय
तेसाचारजाणतसा ॥ ३ ॥ ॥२०६८॥
देवाचियावस्त्रास्वप्नींहीनाठवी॥ स्त्रियेसीपाठवीउंचसा
डी॥ १ ॥ गाईचेंपाळणनयेचिविचारा ॥ अश्वासींख
राराकरीअंगें॥ २ ॥ लेंकुराचीगांडस्वयेंधांवेक्षाळूं॥ न
ह्मणेप्रक्षाळूंद्विजपायां ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेत्याच्यातोंडाव
रीथुंका ॥ जातोयमलोकाभोगावया ॥ ४॥ २०६९॥
ऊरालावीऊरआळंगितांकांता ॥ संतांसीभेटतांआंग
चोरी॥ १ ॥ अतिथिदेखोनीहोयपाठिमोरा ॥ व्यात्या
सींसामोराजायवेगीं॥ २॥ द्विजानमस्कारामनींभाव
कैंचा ॥ तुर्कांचेदासीचालेंकहोय ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेतुह्मी
क्रोधासीनयावें ॥ स्वभावाकरावेंकायकोणी ॥ ४ ॥
॥ २०७० ॥
ब्रह्मज्ञानजरीकळेउठाउठी॥ तरीकांहिंपुटीवेदशास्त्रें॥ १
शास्त्रांचेंभांडणतपतीर्थाटण ॥ पूर्वींचभाषणयाजसा
ठीं॥ २॥ याजसाठींजपयाजसाठींतप ॥ व्यासेंहिअमु

पग्रंथकेले ॥ ३ ॥ याजसाठींसंतपायहेसेवावे ॥ तरीच
तरावेंतुकाह्मणे ॥ ४ ॥ ॥ २०७१ ॥
गायत्रीविकुनीपोटजेजाळीती ॥ तयांहोयगतीयमलो
कीं ॥ १ ॥ कन्येचाजेनरकरीतीविकरा ॥ तेजातिअघो
रानर्कपाता ॥ २ ॥ नामगाऊनीयांद्रव्यजेमागती ॥ ने
णोंतयांगतिकैसीहोय ॥ ३ ॥ कैसेंहोइलत्यांचेंतेचिहो
जाणती ॥ आह्मासीसंगतिनलगेत्यांची ॥ ४ ॥ आमुचा
सांगातींआहेतोश्रीहरी ॥ नलगेदुराचारीतुकाह्मणे ॥ ५ ॥
॥ २०७२ ॥
साधूच्यादर्शनालाजसीगव्हारा ॥ वेश्येचियाघरापुष्पें
नेसी ॥ १ ॥ वेश्यादासीमुरळीजगाचीवोंगळी ॥ तेतुज
सोंवळीवाटेकैसी ॥ २ ॥ तुकाह्मणेआतांलाजधरींबु
च्या ॥ टांचराच्याकुच्यामारावेगीं ॥ ३ ॥ ॥ २०७३ ॥
राउळासीजातांत्रासमानीमोठा ॥ बैसेतोचोंहाटाआ
दरेंसी ॥ १ ॥ नकरिस्नानसंध्यानह्मणेरामराम ॥ गुडगु
डीचेंप्रेमअहर्नीशीं ॥ २ ॥ देवाब्राह्मणासीनजायशर
ण ॥ दासीचेचरणवंदीभावें ॥ ३ ॥ सुगंधचंदनसांडो
नियांमाशी ॥ बैसेदुर्गंधीसीअत्यादरें ॥ ४ ॥ तुकाह्मणे
अरेऐकभाग्यहीना ॥ कांरेरामराणावीसरसी ॥ ५ ॥
॥ २०७४ ॥
दुर्बुद्धीतेमना ॥ कदानुपजोनारायणा ॥ १ ॥ आतांमज
ऐसेंकरीं ॥ तुझेपायचित्तींधरीं ॥ २ ॥ उपजलाभावो ॥
तुझ्याकृपेंसिद्धिजावो ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेआतां ॥ लाभना

हींयापरता ॥ ४॥ ॥ २०७५॥
तरुवरबीजापोटीं ॥ बीजतरुवराशेवटीं॥ १॥ तैसेंतुझा
आह्माझालें॥ येकियेकसमावलें ॥ २ ॥ उदकावरील
तरंग॥ तरंगउदकाचें अंग॥ ३ ॥तुकाह्मणेबिंबछाया॥
ठाईंपावलीविलया॥ ४॥ ॥ २०७६॥
साखरेच्यागोण्याबैलाचीयेपाठी॥ तयासीशेवटींकड
बारे॥ १ ॥ मालाचेपैंपेठेवाहाताततिउंटें॥ तयालागिकां
टेभक्षावया॥ २॥ वाउगाचिधंदाआशावाढवीती॥ बां
धोनियांदेतीयमाहातीं ॥ ३ ॥ जयासीअसेलाभतोचि
जाणेगोडी॥ येरतींबापुडींसिणलींवायां॥ ४॥ तुकाह्म
णेशाहाणाहोईंरेगव्हारा॥ चौऱ्याशींचाफेराफिरूंनको
॥ ५॥ ॥ २०७७॥
चिरगुटेंघालूनीवाढवीलेंपोट ॥ गरवारबोभाटजनाम
ध्यें ॥ १ ॥ लटिकेचिडोहळेदाखवीप्रकार॥ दूधस्तनींपो
रपोटींनाहीं॥ २॥ तुकाह्मणे अंतींवांझतेचिखरी॥ फजा
तीदुसरीजनामध्यें॥ ३॥ ॥ २०७८॥
माझीसर्वचिंताअसेविठोबासी॥ मीत्याच्यापायांशीं
नविसंबें॥ १॥ विसरतांरूपक्षणयेकचित्तीं ॥ जिवल
गमूर्तिसांवळीते॥ २॥ विसरतांहरिक्षणयेकघडी॥ अं
तरलीजोडीलक्षलाभ ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेमाझ्याविठोबा
चेपाय॥ संजीवनीआहेह्रदयामाजी॥ ४॥ २०७९॥
कायतींकरावींमोलाचींमाकडें ॥ नाचतातीपुढेंसंसा
राचे॥ १ ॥ झाडादेतेवेळेविचकीतीदांत ॥ घेईयमदूत

दंडवरी॥ २॥हातदांतकानहालवीतीमान॥दावीतीहेज
नमानावया ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेकितीझालीहेफजिती ॥
मागेंनाहींनीतीभारवाहे॥ ४॥ ॥ २०८०॥
थोरहेगळालीपाहिजेअहंता ॥ उपदेशघेतांसुखवाटे॥
॥ १ ॥ व्यर्थभराभरकेलेंपाठांतर ॥ जोंवरीअंतरशुद्ध
नाहीं॥ २ ॥ घोडेकायथोडेवागवीतिवोझें ॥ भावावी
णतैसेपाठांतर॥ ३ ॥ तुकाह्मणेधरानिष्ठावंतभाव ॥ज
रीपंढरीरावपाहिजेतो॥ ४॥ ॥२०८१॥
जायजायतूंपंढरी॥ होयहोयवारकरी॥ १ ॥ सांडोनि
यांवाळवंट॥ कायइच्छीसीवैकुंठ॥ २॥ खांदापताकां
चाभार॥ तुळसीमाळाआणिअबीर॥ ३॥ साधुसंतां
च्यादाटणी॥ तुकाजायलोटांगणीं॥ ४॥ ॥२०८२॥
संतांच्याहेळणेंबाटलेंजेंतोंड ॥ प्रत्यक्षतेंकुंडचर्मकांचें
॥ १ ॥ भेसळीचेंवीर्यऐशाअनुभवें ॥ आपुलेंपरावेंना
हींखळा॥ २॥ संतांचाजोशोधकरीतोचांडाळ ॥ धरा
वावीटाळबहुत्याचा ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेकेलीप्रतिज्ञाया
साठीं॥कांहींमाझेपोटींशंकानाहीं ॥ ४॥ ॥ २०८३॥
बहुटाळाटाळी॥ होतेभोंवताहेकळी॥ १ ॥ बरेंनहोईल
शेवटीं॥ भयअसोंद्यावेंपोटीं॥ २ ॥ मुरगळीतांकान॥
घुसमांडिलासावधान॥ ३॥ अबोलणातुका॥ऐसेंको
णीलेखूंनका॥ ४ ॥ ॥ २०८४॥
जिव्हेझालाचळ॥ नेघेऔसानतेंपळ॥ १ ॥ हेंचिवोस
णावोनिउठी॥ देवसांठवीलापोटीं॥ २॥ नाहींवोढावा

रा ॥ पडिलाप्रसंगतोवरा ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेझाली ॥ मज
अनावरहेबोली ॥ ४ ॥ ॥ २०८५ ॥
गोहोयावागांवा ॥ ऐसेनवसकरीआवा ॥ १ ॥ कैंचेंपु
ण्यतिचेगांठीं ॥ व्रतेंवेंचीलोभासाठीं ॥ २ ॥ वाढावेंसंता
न ॥ गृहींव्हावेंधनधान्य ॥ ३ ॥ मागेगारगोटी ॥ परी
साचेसाटोवाटी ॥ ४ ॥ तुकाह्मणेमोल ॥ देउनिघेतला
सोमल ॥ ५ ॥ ॥ २०८६ ॥
जेथेंकीर्तनकरावें ॥ तेथेंअन्ननसेवावें ॥ १ ॥ बुकालावुं
नयेभाळा ॥ माळघालूंनयेगळां ॥ २ ॥ तट्टावृषभासी
दाणा ॥ तृणमागोंनयेजाणा ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेद्रव्यघे
ती ॥ देतितेहिनरकाजाती ॥ ४ ॥ ॥ २०८७ ॥
लंकेमाजीघरेंकितीतें आइका ॥ सांगतसेंसंख्याजैसी
तैसी ॥ १ ॥ पांचलक्षघरेंपाषाणांचींजेथें ॥ सातलक्षते
थेंविटेबंदी ॥ २ ॥ कोटीघरेंजेथेंकांशाआणितांब्याचीं ॥
शुद्धकांचनाचींसप्तकोटी ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेज्याचीसंप
दायेवढी ॥ सांगातेंकवडीगेलीनाहीं ॥ ४ ॥ २०८८ ॥
व्यभिचारिणीगणिकाअसतांकुंटणी ॥ विश्वासतिचे
मनींराघोबाचा ॥ १ ॥ ऐसीहीपापिणीवाहिलीविमानीं ॥
अचळभुवनींठवियेली ॥ २ ॥ पतितपावनतिहींलोकीं
ठसा ॥ कृपाळुकोवसाअनाथांचा ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेवि
ठोबाचीधरासोय ॥ आणिकउपायनेणोकांहीं ॥ ४ ॥
॥ २०८९ ॥
गजेंद्रतोहस्तीसहस्रवरुषें ॥ नक्रेंपीडिलासेजळामाजी

॥ १ ॥ सुहृदीं सांडिलें कोणी नाहीं साह्य ॥ अंतीं वाटपा हें विठो तुझी ॥ २ ॥ कृपेच्या सागरा माझ्या नारायणा ॥ तया दोघां जणा तारियेलें ॥ ३ ॥ तुका ह्मणे नेलें वाहूनी विमानीं ॥ मी हि आयकोनी विश्वासलों ॥ ४ ॥ २०९० ॥

ब्रह्मायाचे वेद शंखासुरें नेले ॥ त्यासाठीं धरिलें मच्छरूप ॥ १ ॥ तेणें आत्मानवता नेला ब्रह्मांडासी ॥ काय हें तयासी नव्हतें ज्ञान ॥ २ ॥ परि तेणें धांवा केला आवडीनें ॥ झालें नारायण कृपासिंधु ॥ ३ ॥ तुका ह्मणे विठोबा मी नामधारक ॥ पोसणे सेवक भेटी देईं ॥ ४ ॥ ॥ २०९१ ॥

देवीं आणि दैत्यीं सिंधु घुसळिला ॥ भार पृथ्वीस झाला साहावेना ॥ १ ॥ झालासी कांसव धरिली पाठीवरी ॥ चिंता तुज हरि सकळांची ॥ २ ॥ तये काळीं देव करिताति स्तुति ॥ कृपाळु श्रीपति ह्मणोनीयां ॥ ३ ॥ तुका ह्मणे ऐसे उदंड पवाडे ॥ ज्या सहस्र तोंडें शिणला तो ही ॥ ४ ॥ २०९२ ॥

हिरण्याक्ष दैत्य मारिला जे काळें ॥ वरदान बळें शंकराच्या ॥ १ ॥ इंद्रपद राज्य घेतलें हिरोनी ॥ देव चक्रपाणि ह्मणति धांवा ॥ २ ॥ तईं पांडुरंग सूकर झाले ती ॥ तया दैत्यपति मारियेलें ॥ ३ ॥ तुका ह्मणे ज्यांचीं राज्यें त्यांस दिलीं ॥ ऐसी तूं माउली पांडुरंगा ॥ ४ ॥ ॥ २०९३ ॥

बहूत कृपाळू दिनाचा दयाळू ॥ जगीं भक्तवत्सळू नाम तुझें ॥ १ ॥ मानियेला चित्तीं बळीचा उपकार ॥ अझूनि त्याचें द्वार राखसील ॥ २ ॥ काय त्याच्या भेणें बैसलासी द्वारीं ॥ नाहीं तुज हरि कृपा बहु ॥ ३ ॥ तुका ह्मणे भक्तज

नाचीममता॥तुह्मासीअनंताअलौकीक॥४॥ २०९४॥
पांडुरंगातुझेंकायवाणूंगुण ॥ पवाडेहेधन्यजगींतुझें॥
॥ १ ॥ दंडीलेंदुर्वासासुराअसुरानीं ॥ आलातोगाऱ्हा
णींसांगावया॥ २॥ बळीचीयाद्वारींतुह्मीबैसलेती॥ दु
र्वासविनंतीकरीतसे ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेकृपासागराश्री
हरी॥तुझीभक्तिवरीप्रेमछाया॥ ४॥ ॥२०९५॥
दुर्वासियास्वामीगुंतलोंभाकेसी॥पुसाजाबळीसीनिरो
पद्यावा॥१॥ त्याचेआज्ञेवीणआह्मायेतांनये॥ द्वारपा
ळराहेहोउनियां॥ २॥पुसेदुर्वासियाबळीसीजाऊनी॥
येरुह्मणेझणीबोलोंनका॥ ३॥ तुकाह्मणेकेलाअन्यत्रा
चात्याग॥तेव्हांपांडुरंगसखाझाला॥४॥ ॥२०९६॥
बळीह्मणेआजीदुर्वासियास्वामी ॥ सांगानांकांतुह्मी
नारायणा ॥ १ ॥ बहुतांप्रयासींजोडीलाश्रीहरी ॥ बै
सवीलाद्वारींराखावया॥ २ ॥ परतलादुर्वासमगहोते
थोनी ॥ चिंतातूरमनींउद्वेगला ॥ ३ ॥ कायतूंयेकाचा
आहेसअंकित॥ होईंकृपावंततुकाह्मणे॥ ४॥२०९७॥
त्रिलोकींचानाथसकळांचाआधार ॥ बळीचेंत्वांद्वार
धरियेलें ॥ १ ॥ आह्मामोकलीलेंकोणानिरवीलें ॥ को
णाहातींदिल्हेतिह्नींलोक॥ २॥अनाथाचाबंधूदासांचा
कैवारी ॥ ब्रीदेंतुझींहरीजातीवायां ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेऐ
साबोलीलादुर्वास॥ वाटलासंतोषपांडुरंगा॥ ४॥
॥२०९८॥

बोलीलेतिदेवऋषिदुर्वासया॥जायपुसावयामागुत्या
नें ॥ १ ॥ मागुतादुर्वासपुसेबळिराया ॥ निरोपजाव
यादेईदेवा॥ २॥ बळीह्मणेत्यासीजायमीनह्मणे ॥ जा
इलनारायणलागलाची ॥ ३ ॥ मजपाशींराहेकोठेंत
रींजाय॥तुकाह्मणेपायनसोडींमी॥ ४॥ ॥२०९९॥
दुर्वासेंनिरोपआणिलायेरीती ॥ मगवाढलेतीनाराय
ण॥ १ ॥ठेविलेचरणबळीचीयेद्वारीं ॥ सीरआंगावरी
लांबवीलें ॥ २ ॥ पाडियेलेंद्वारद्वारावतीयेसी ॥ वरीह्व
पीकेशीनिघालेती॥३॥ तेथोनियांनामपडिलेंद्वारका॥
वैकुंठनायकातुकाह्मणे॥ ४॥ ॥२१००॥
मुरकुशदोह्नींमारिलेअसुर॥दुर्वासऋषेश्वरसुखीकेले
॥ १ ॥ मारियेलामुरह्मणोनीमुरारी ॥ नामतुझेंहरीप
डियेलें ॥ २ ॥ पूर्वीहुनीऐसाभक्तप्रतिपाळ ॥ केलात्वां
सांभाळनारायणा ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेयेचिवेळेकायझा
लें॥कांसोंगधरीलेंमोहनाचें॥ ४॥ ॥२१०१॥
कईवाहावेंजीवन ॥ कईपलंगींशयन ॥ १ ॥ जैसीजै
सीवेळपडे ॥ तैसेंतैसेंहोणेंघडे ॥ २ ॥ कईभोज्यनाना
परी॥ कईकोरड्याभाकरी॥ ३ ॥ कईबैसावेंवहनीं॥क
ईपाईअन्हवाणी ॥ ४ ॥ कईउत्तमप्रावर्णे ॥ कईवसनें
तींजीर्णें ॥ ५ ॥ कईसकळसंपत्ति ॥ कईभोगणेंविप
त्ति ॥ ६ ॥ कईसज्जनाचासंग॥ कईदुर्जनासीयोग ॥
॥ ७॥ तुकाह्मणेजाण॥ सुखदुःखतेंसमान॥ ८॥
॥२१०२॥

उंचनिंचकांहींनेणेभगवंत ॥ तिष्ठेभावभक्तिदेखोनि
यां॥ १ ॥दासीपुत्रकण्याविदुराच्याभक्षी॥दैत्याघरीं
रक्षीप्रल्हादासी ॥ २ ॥ चर्मरंगूंलागेरोहिदासासंगें ॥
कबीराचेमागेंवीणीशेले ॥ ३ ॥ सज्जनकसायाविकूं
लागेमांस॥माळीसावत्यासखुरपोंलागे॥ ४॥ नरहरी
सोनाराघडूंफुंकूंलागे ॥ चोख्यामेळ्यासंगेंढोरेंवोढी
॥५॥नाम्यासवेंजेवीनव्हेसंकोचित ॥ ज्ञानीयाचीभिं
तअंगेंवोढी॥ ६ ॥नामयाचीजनीसवेंवेचीशेणी॥ध
र्माघरींपाणीवाहेझाडी ॥ ७ ॥ अर्जुनाचेरथींहोयहा
सारथि॥भक्षीपोहेप्रीतीसुदाम्याचे॥ ८ ॥ गौळीयाचे
घरींआंगेंगाईवळी॥द्वारपाळबळीद्वारींझाला ॥ ९ ॥
येकोबाचेंऋणफेडीहृषीकेशी॥अंबऋषीचेसोसीगर्भ
वास ॥ १० ॥मिराबाईसाठींघेतोविषप्याला॥दामा
जीचाझालापाडेवार ॥ ११ ॥ घडीमातीवाहेगोऱ्याकुं
भाराची॥हुंडीमेहत्याचीअंगेंभरीं॥१२॥पुंडलीकासा
ठींअझूनितिष्ठत ॥तुकाह्मणेमातधन्यत्याची ॥ १३ ॥
॥२१०३॥

भेटिलागींजीवालागलीसेआस ॥ पाहेरात्रंदिसवाट
तुझी॥ १ ॥पौर्णिमेचाचंद्रचकोरजीवन॥तैसेंमाझेंम
नवाटपाहे ॥ २ ॥ दिवाळीच्यामूळालेकीअसावली॥
पाहातसेवाटुळीपंढरीची ॥ ३ ॥ भुकेचियाबळेंअति
शोककरी॥वाटपाहेपरीमाउलीची॥ ४ ॥तुकाह्मणेम

जलागलीसेभूक ॥ धांवोनीश्रीमुखदावींदेवा ॥ ५ ॥
॥ २१०४॥

आलेसंतपायठेवितिमस्तकीं ॥ इहींउभयलोकींसरता
केलों ॥ १ ॥ वंदिनपाउलेंलोळेनचरणीं ॥ आजिइ
च्छाधणीफिटवील ॥ २ ॥ अवघींपूर्वपुण्येंझालींसा
नुकूळ ॥ औघेंचिमंगळसंतभेटी ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेकृत
कृत्यझालोंदेवा ॥ नेणेपरिसेवाडोळांदेखे ॥ ४ ॥
॥ २१०५॥

करींधंदापरिआवडतीपाय ॥ प्रीतिसांगोंकायनेणोंदे
वा ॥ १ ॥ रूपडोळांदेखेसदासर्वकाळ ॥ संपादितोंआ
ळप्रपंचाचा ॥ २ ॥ नेमुनीठेविलीकायाहेकारणी ॥ आ
मुचीहेवाणीगुणवदे ॥ ६ ॥ मनासीउत्कंठादर्शनाचा
हेवा ॥ नाहींलोभजीवाधनधान्य ॥ ५ ॥ उसंतितोपंथ
वेठीचीयापरी ॥ जीवनसूत्रदोरीपाशींवोढे ॥ ५ ॥ तुका
ह्मणेऐसेंकरितोंनिर्बाण ॥ जीवतुह्माभिन्ननाहींदेवा ॥
॥ ६ ॥ ॥ २१०६ ॥

कांरिपोरेंमाझींह्मणवीतीढोरें ॥ मायबापखरेकाययेक ॥
॥ १ ॥ कांरेगेलेह्मणुनीकरीसीतळमळ ॥ मिथ्याचको
ल्हाळमेलीयांचा ॥ २ ॥ कांरिमाझेंमाझेंह्मणसीलगो
त ॥ नसोडवींदूतयमाहातीं ॥ ३ ॥ कांरिमीबळियाह्म
णवीसिऐसा ॥ सरणापासींकैसाउचलसी ॥ ४ ॥ तुका
ह्मणेनधरिभरवसाकांहीं ॥ वेगींशरणजाईपांडुरंगा ॥
॥ ५ ॥ ॥ २१०७॥

अगाकरुणाकराकरीतसेंधांवा ॥ यामजसोडवालव
करी ॥ १ ॥ ऐकोनीयांमाझींकरुणेचींउत्तरें ॥ व्हावें
शारंगधरेंउतावीळ ॥ २ ॥ मागेंपुढेंदीसेऔघारिताठा
व ॥ ठेउनिपाईंभाववाटपाहें ॥ ३ ॥ उशीरतोआतांन
पाहिजेकेला ॥ आहोजीविठ्ठलामायबापा ॥ ४ ॥ उरलें
तेंमजहेंचीयेकआतां ॥ अवघेविच्यारीतांशून्यझालें ॥
॥ ५ ॥ तुकाह्मणेआतांकरींकृपादान ॥ पाउलेंसमान
दावीडोळां ॥ ६ ॥ ॥ २१०८ ॥

नमनीतेज्ञानीनमनीतेपंडित ॥ ऐसेपरिव्यक्तऐकाभा
वें ॥ १ ॥ धातुपोसुनीयांआणीकाउपदेश ॥ अंतरींतोक्ले
शप्रेमनाहीं ॥ २ ॥ नमनीतोयोगीनमनीतेहरिदास ॥
दर्शनेंबहुवसबहुतांपरीचीं ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेतयानम
नबात्याल्कारी ॥ आवडतिपरिचित्तशुद्धीचे ॥ ४ ॥
॥ २१०९ ॥

कासयापाषाणपूजीतीपितळ ॥ अष्टधातुखळभावही
न ॥ १ ॥ भावचिकारणभावचितारण ॥ मोक्षाचेंसा
धनबोलीयेलें ॥ २ ॥ कायकरिलजपमाळकंठमाळा ॥
करिसीवेळोवेळांविषयजप ॥ ३ ॥ कायतेकरीसीपंडि
तहेवाणी ॥ अक्षराभिमानीथोरहोय ॥ ४ ॥ कायकरि
सीलकुशळगायन ॥ अंतरींमळीनकुबुद्धीतो ॥ ५ ॥ तु
काह्मणेभावजरिनाहींकरी ॥ तेणेकायहरियोग्यहोसी
॥ ६ ॥ ॥ २११० ॥

अंतरींचगोड ॥ राहेआवडीचेंकोड ॥ १ ॥ संघट्टणेयेती

अंगा॥ गुणदोषमनोभंगा ॥ २ ॥ उचिताच्याकळा॥
नाहींकळतसकळा ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेआभावना॥ भा
विमुळेंतेपतना ॥ ४॥ ॥२११११॥
शिळाजयादेव॥ तैसाफळेत्याचाभाव॥ १ ॥होयजत
नतेगोड॥ अंतराययेतीनाड ॥ २॥ देवजोडेभावें॥ इ
च्छेचेंतेंप्रेमघ्यावें ॥ ३॥ तुकाह्मणेमोडदावी॥ तैशींफ
ळेंआलींव्हावीं ॥ ४ ॥ ॥२११२॥
कासयाजीऐसामाझेमाथांठेवा ॥ भारतुह्मीदेवासंत
जनीं ॥ १ ॥ विचित्रविंदानींनानाकळाखेळे ॥ नाच
वीपुतळेनारायण ॥ २॥ कायवानराचेअंगींचितेश
क्ति ॥ उदकींतरतीवरीशिळा ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेकरीनि
मित्तेचिआड ॥ चेष्टउनीजडदावींपुढें॥ ४॥ २११३॥
पायांपडावेंहेंमाझेंभांडवल ॥ सरतीहेबोलकोठेंपाईं॥
॥ १ ॥ तरीहेसलगीकवतुककेलें ॥लडिवाळधाकुलेंअ
सेबाळ ॥ २ ॥ कायउणेंआह्मासंतांचियेघरीं ॥ विदि
तयापरीसकळहि॥ ३॥ तुकाह्मणेमाझीउचिततेसेवा॥
नयेकरूंठेवाठेवीकांहीं ॥ ४॥ ॥२११४॥
वदवावीवाणीमाझीकृपावंता ॥ वाक्पुष्पसंतांसमर्पि
सी ॥ १ ॥ सर्वसंकटांचातुह्मापरिहार ॥ घालावाम्यां
भारपांडुरंगा॥ २ ॥ येकसरेंचित्तठेवूनियांपाईं ॥ झा
लोंउतराईहोतोंतेणें ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेयेथेंझालेंअवसा
न॥ कायावाचामनेंवेंचूनियां॥ ४॥ ॥२११५॥
नमावेहेपायहेंमाझेंउचित॥ आशीर्वादेंहिततुमचीया

॥ १ ॥ रूपेचावोरसनसमायेपोटीं ॥ ह्मणोनीउफराटीं
वचनेंहीं ॥ २ ॥ तुमचीउष्टावळीतेंमाझेंभोजन ॥ झाडा
वेंअंगणकेरपुंजे ॥ ३ ॥ परिऐसेंपुण्यनाहींमाझेगांठीं ॥
जेणेंपडेमिठीपायांसवें ॥ ४ ॥ तुकाह्मणेराहेआठवण
चित्तीं ॥ ऐसीकृपासंतींकेलीतुह्मी ॥ ५ ॥ ॥ २११६ ॥
कायनाहींमातागौरवीतबाळा ॥ कायनाहींलळापा
ळीततें ॥ १ ॥ कायनाहींत्याचीकरिततेसेवा ॥ काय
नाहींजीवागोमटेंते ॥ २ ॥ अमंगळपणेंकंटाळानध
री ॥ उचलोनीकरीकंठीलावी ॥ ३ ॥ लेववीआपुलेअं
गेंअळंकार ॥ संतोषावेंफारदेखोनियां ॥ ४ ॥ तुकाह्मणे
स्तुतियोग्यनाहींपरी ॥ तुह्मालाजथोरीअंकिताची ॥ ५ ॥
॥ २११७ ॥
माझीयामीपणावरिपडोपाषाण ॥ जळोतेंभूषणनाम
माझें ॥ १ ॥ पापानाहींपारदुःखाचेडोंगर ॥ झालेंभूमी
भारमाझेंवोझें ॥ २ ॥ कासयाविटंबणाकेलीसांगोंकि
ती ॥ पाषाणफुटतिऐसेंदुःखें ॥ ३ ॥ नरनारीसकळउ
त्तमचांडाळ ॥ नपाहातीडोळांमाझेंमुख ॥ ४ ॥ कायावा
चामनेंअघटितकरणें ॥ चर्मचक्षुजाणहातपाय ॥ ५ ॥
निंदाद्वेषघातविश्वासींव्यभिचार ॥ आणिकसाचारसां
गोंकिती ॥ ६ ॥ लक्ष्मीमदेंमातेंघडलेबहुदोष ॥ पडिय
लेसोसभेदाभेद ॥ ७ ॥ पित्याच्यावचनाघडलीअव
ज्ञा ॥ अविचारीजाणानिंदावादी ॥ ८ ॥ आणिककि
तीतेसांगोंअवगुण ॥ नकळेजिव्हामनकायकरूं ॥ ९ ॥

भूतदयाआणिपरोपकारनाहीं ॥ शब्दाधीरपाहीनाहीं तया ॥ १० ॥ संतमहानुभावऐकाहेंउत्तर ॥ अवगुण विचारबुद्धिपापा ॥ ११ ॥ तुकाह्मणेसरतीकरापांडुरंगीं ॥ शरणयाचीलागींतुह्माआलों ॥ १२ ॥ २११८ ॥

कृष्णजन्माचे अभंग.

फिरविलींदोह्नीं ॥ कन्याआणिचक्रपाणि ॥ १ ॥ झाला आनंदींआनंद ॥ अवतरलेगोविंद ॥ २॥ तुटलींबंधनें ॥ वसुदेवदेवकीचेदरुशनें ॥ ३ ॥ गोकुळासींआलें ॥ ब्रह्मअव्यक्तचांगलें ॥ ४ ॥ नंददसवंती ॥ धन्यदेखीलेश्री पती ॥ ५ ॥ निसीजन्मकाळ ॥ आलेअष्टमीगोपाळ ॥ ॥ ६ ॥ आनंदलीमही ॥ भारगेलासकळहि ॥ ७ ॥ तुका ह्मणेकंसा ॥ आठभोवीलावोळसा ॥ ८ ॥ ॥ २११९ ॥

सोडियेल्यागांठी ॥ दरुशनेंकृष्णाभेटी ॥ १ ॥ करिती नारीअक्षयवाणे ॥ जीवभावदेतिदानें ॥ २ ॥ उपजल्या काळें ॥ रूपेंमोहीलींसकळें ॥ ३ ॥ तुकातेथेवारी ॥ ये कीआडुनीदूसरी ॥ ४ ॥ ॥ २१२० ॥

सुखतेंढोळांपाहे ॥ तैशीचतेउभीराहे ॥ १ ॥ केल्याविण नव्हेहातीं ॥ धरुनिअरतीपरती ॥ २ ॥ नधरितीमनीं ॥ कांहींसंकोचदाटणी ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेदेवें ॥ वोसकेल्या देहभावें ॥ ४ ॥ ॥ २१२१ ॥

गोकुळींच्यासुखा ॥ अंतपारनाहींलेखा ॥ १ ॥ बाळकृष्णनंदाघरीं ॥ आनंदल्यानरनारी ॥ २ ॥ गुढीयातोरणें ॥ करितीकथागातीगाणें ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेछंदें ॥ येणेंवे

धीलेंगोविंदें ॥ ४ ॥ ॥ ६ ॥ ॥ ६ ॥ ॥ २१२२ ॥
विटंबीलाभट ॥ दिल्हापाठीबरीपाट ॥ १ ॥ खोटेंजाणो
नीअंतर ॥ नसाहेचिविश्वंभर ॥ २ ॥ तेंचिकरींदान ॥
जैसेंआईकेंवचन ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेदेवें ॥ पूतनाशोषि
येलीजीवें ॥ ४ ॥ ॥ २१२३ ॥
प्रेमदेवाचेंदेणें ॥ देहभावजायजेणे ॥ नधरावीमनें ॥
शुद्धिदेशकाळाची ॥ १ ॥ मुक्तलज्जाविरहीत ॥ भाग्य
वंतहरीभक्त ॥ झालेवोसंडत ॥ नामकीर्त्तिपवाडे ॥ २ ॥
जोडिजालीअवीनाश ॥ जन्मोनिझालेहरिचेदास ॥
त्यांचानव्हेगर्भवास ॥ सौरसपरब्रह्मीं ॥ ३ ॥ हेचिवाह
तीसंकल्प ॥ पुण्यप्रसंगाचेजप ॥ तुकाह्मणेपाप ॥ ना
हींगांवींहरिजना ॥ ४ ॥ ॥ २१२४ ॥
तोचिलटिक्यामाजिभला ॥ ह्मणेदेवम्यांदेखिला ॥ १ ॥
ऐसीयाच्याउपदेशें ॥ भवबंधनकैसेंनासे ॥ २ ॥ बुडवी
आपणासरिसे ॥ अभीमानेआणिकास ॥ ३ ॥ आणि
कनाहींजोडा ॥ देवह्मणवीतयामूढा ॥ ४ ॥ आणिका
चेनमनीसाचें ॥ तुकाह्मणेयाश्रेष्ठाचे ॥ ५ ॥ ॥ २१२५ ॥
होईलझालाअंगेदवजोआपण ॥ तयासीहेजनअवघे
देव ॥ १ ॥ येरानीसांगावीरेमटकाहाणी ॥ चित्तारंजव
णीकरावया ॥ २ ॥ धालाआणिकाचीनेणेतानभूक ॥
सुखेंपाहेंमुखआपुलीया ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेयेथेपाहिजे
अनुभव ॥ शब्दाचेंगौरवकामानये ॥ ४ ॥ ॥ २१२६ ॥
कांनवजोबैसोनीकथे ॥ ऐसेंएकावेंश्रोते ॥ पांडुरंगते

थें ॥ उभाअसेतिष्ठत ॥ १ ॥ ह्मणवोनीकरीधीर ॥ लक्षला
वूनीसादर ॥ भवसिंधुपार ॥ असेलज्यातरणे ॥ २ ॥ कथे
कांहींअणुमात्र ॥ नबोलावेंहावृत्तांत ॥ देवभक्तांचित्त ॥
समरसीखंडण ॥ ३ ॥ कांवैष्णवापूजावें ॥ ऐकाघेईल
जोजीवें ॥ चरणरजाशिवें ॥ वोडवीलामस्तक ॥ ४ ॥
ऐसेजाणारेनिभ्रांत ॥ देवभक्तांचाअंकित ॥ अलिप्त
अतीत ॥ परमितत्यासाठीं ॥ ५ ॥ घालोनीलोळणी ॥
तुकाआलालोटांगणीं ॥ वंदीपायवणी ॥ संतचरणीचें
माथा ॥ ६ ॥ ॥ २१२७ ॥
अनुभवें आलें अंगा ॥ तेंयाजगादेतसें ॥ १ ॥ नव्हतिइतु
केबोल ॥ मूळबोलअंतरींची ॥ २ ॥ उतरूनीदिल्हेंकसीं ॥
शुद्धरसींसरते ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेदुसरेंनाहीं ॥ ऐसीग्वाही
गुजरली ॥ ४ ॥ ॥ २१२८ ॥
साधकाचीदशाउदासअसावी ॥ उपाधिनसावीअंत
र्बाह्य ॥ १ ॥ लोलुप्यताकायनिद्रेसीजिणावें ॥ भोजनक
रावेंपरिमित ॥ २ ॥ येकांतींलोकांतींस्त्रियांसीभाषण ॥
प्राणगेल्याजाणबोलोंनये ॥ ३ ॥ संगसज्जनांचाउच्चा
रनामाचा ॥ घोषकीर्तनाचाअहर्निशीं ॥ ४ ॥ तुकाह्म
णेऐशासाधनीजोराहे ॥ तोचिज्ञानलाहेगुरुकृपा ॥ ५ ॥
॥ २१२९ ॥
अंतरींचीज्योतिप्रकाशलीदीप्ति ॥ मुळींचितीहोतीआ
च्छादिली ॥ १ ॥ तेथींचाआनंदब्रह्मांडींनमाय ॥ उपमें
सीकायदेऊंसुखा ॥ २ ॥ भावाचेमथिलेनिर्गुणसंचिले

तेंहेंउभेंकेलेंविटेवरी ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेआह्माब्रह्मांडपंढ
री॥ प्रेमाचीजेथोरीसांठवण ॥ ४ ॥ ॥ २१३०॥
कासयागामजघातलेंसंसारीं ॥ चित्तपायांवरीनाहींतु
झ्या ॥ १ ॥ कासयागामजघातलेंसेजन्मा ॥ नाहींतुझा
प्रेमानित्यनवा ॥ २ ॥ नामाविणमाझीवाचाअमंग
ळ ॥ ऐसाकांचांडाळनिर्मियेला ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेमा
झीजळोजळोकाया ॥ विठ्ठलसखयावांचूनियां ॥ ४ ॥
॥ २१३१ ॥
प्रारब्धेंचिजोडेधन ॥ प्रारब्धेंचिवाढेमान ॥ १ ॥ सोस
करितोसिवायां ॥ भजमनापंढरिराया ॥ २ ॥ प्रारब्धें
चिहोयसुख ॥ प्रारब्धेंचिपावेदुःख ॥ ३ ॥ प्रारब्धेंचिभ
रेपोट ॥ तुकाकरीनाबोभाट ॥ ४ ॥ ॥ २१३२ ॥
हीनमाझीयाति ॥ वरिस्तुतिकेलीसंतीं ॥ १ ॥ अंगींव
सोंपाहेगर्व ॥ माझेंहरावयासर्व ॥ २ ॥ मीयेकजाण
ता ॥ ऐसेंवाटतसेचित्ता ॥ ३ ॥ राखराखगेलोंवायां ॥
तुकाह्मणेपंढरिराया ॥ ४ ॥ ॥ २१३३ ॥
माताकापीगळा ॥ तेथेंकोणराखेबाळा ॥ १ ॥ हेकाने
णानारायणा ॥ मजचाळवीतांदीना ॥ २ ॥ नागवीधा
वणे ॥ तेथेंसाह्यव्हावेंकोणें ॥ ३ ॥ राजासर्वहरि ॥ तेथें
दुजाकोणवारी ॥ ४ ॥ तुझ्याकेल्यावीण ॥ नव्हेस्थीरव
श्यमन ॥ ५ ॥ तुकाह्मणेहरि ॥ सूत्रतुझ्याहातींदोरि ॥ ६ ॥
॥ २१३४ ॥
गाऊंनेणेपरिमीकांहींगाईन ॥ शरणजाईनपांडुरंगा ॥

॥ १ ॥ ब्रह्मांडनायकमीत्याचाअंकित ॥ काययमदूत करितीकाळ ॥२॥ वेश्याज्याच्यानामेंतारीलीगणिका॥ अजामिळासारीखापापराशी ॥ ३ ॥ चरणींच्यारजें अहिल्यातारिली ॥ रूपवंतकेलीकुब्जादासी ॥ ४ ॥ पृथिवीतारीलीपाताळासीजातां ॥ तुकाह्मणेआतांआह्मीकिती ॥५॥ ॥२१३५॥

गाजराचिपुंगी ॥ तैसेनवेझालेजोगी ॥ १ ॥ कायकरुनीपठण ॥ केलीअहंताजतन ॥ २ ॥ अल्पअसेज्ञान ॥ अंगींताठाअभीमान ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेलंड ॥ त्याचेंहाणुनिफोडातोंड ॥ ४ ॥ ॥२१३६॥

परद्रव्यपरनारी ॥ अभिळाषूनीनाकधरी ॥ १ ॥ जळोतयाचाआचार ॥ व्यर्थभारवाहेखर ॥ २ ॥ सोवळ्याचीस्फीति ॥ क्रोधेविटाळलाचित्तीं ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेसोंग ॥ दावीबाहेरीलरंग ॥ ४ ॥ ॥२१३७॥

टिळेटोपीउंचदावी ॥ जगींमीयेकगोसावी ॥ १ ॥ औघावरपंगसारा ॥ पोटींविषयाचाथारा ॥ २ ॥ मुद्रालावीतोकोरुनी ॥ मानव्हावयासींजनीं ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेऐसेंकिती ॥ नरकागेलेपुढेंजाती ॥ ४ ॥ ॥२१३८॥

ऐसेसंतझालेकळीं ॥ तोंडींतमाखूचीनळी ॥ १ ॥ स्नानसंध्याबुडवीली ॥ पुढेंभांगवोढवली ॥ २ ॥ भांगभुर्काहेंसाधन ॥ पचींपडेमद्यपान ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेअवघेंसोंग ॥ तेथेंकैंचापांडुरंग ॥ ४ ॥ ॥२१३९॥

जातीचीशिंदळी ॥ तिलाकोणकसावळी ॥ १ ॥ आप

घरनाबापघर॥ चिंतिमनींव्यभीचार॥ २॥ सेजेअसो
नियाधणी॥ परद्वारमनाआणि ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेअस
लीजाती॥ जातीसाठींखातीमाती॥४॥ ॥२१४०॥
आंधळयाचीकाठी॥ हिरोनियांकडालोटी॥१॥ हेंकांदि
खण्याउचित ॥ लाभकिंवाकांहींहित॥ २॥ चाळवूनी
हातीं॥ साकरह्मणुनीद्यावीमाती॥ ३॥ तुकाह्मणेवाटे॥
देवापसरावेसरांटे॥ ४॥ ॥२१४१॥
प्रीतीचियाबोलानाहींपैंसपाड ॥ भलतैसेंगोडकरूनी
घेई ॥ १ ॥ तैसेंविठ्ठलरायातुजमज आहे॥ आवडीनें
गायनामतुझें॥ २॥ वेडेवांकडेंहेबाळकाचेबोल॥ करि
तिनवलमायबाप ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेतुजयेवोमाझीद
या॥ जिवींच्यासखयाजिवलगा॥ ४ ॥२१४२॥
माझेमजकळोंयेतीअवगुण ॥ कायकरूंमनअनावर
॥ १॥ आतांआडउभाराहेंनारायणा॥ दयासिंधुपणा
साचकरी ॥ २ ॥ वाचावदेपरीकरणेकठीण ॥ इंद्रियां
आधीनझालोंदेवा ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेतुझाजैसातैसादा
स॥ नधरींउदासमायबापा॥ ४॥ ॥२१४३॥
वर्णावीतीथोरीयेकाविठोबाची ॥ कीर्तिमानवाचीबो
लूंनये ॥ १ ॥ उदंडचिझालेजन्मोनियांमेले ॥ होऊनि
यांगेलेरावरंक ॥ २॥ त्यांचेंनामकोणीनेघेचराचरीं ॥
साहिवेदचारीवर्णितातीं ॥ ३ ॥ अक्षईआढळचळेना
ढळेना॥ तयानारायणाध्यातजावें ॥ ४ ॥ तुकाह्मणे
तुह्मीविठ्ठलचिध्यानां ॥ जन्ममरणव्यथादूरींहोती ॥

॥५॥ ॥६॥ ॥६॥ ॥६॥ ॥२१४४॥
नकोदेऊंदेवापोटींहेंसंतान ॥ मायाजाणेजाणनाठवी
सी ॥ १ ॥ नकोदेऊंदेवाद्रव्यआणिभाग्य ॥ तोयेकउ
द्वेगहोयजीवा ॥ २ ॥ तुकाह्मणेकरीफकिराचेपरी ॥ रा
त्रिदिवसहरियेईलघरा ॥ ३ ॥ ॥२१४५॥
जोडोनियांधनउत्तमव्यवहारें ॥ उदासविचारेंवेंचकरी
॥ १ ॥ उत्तमचिगतीतोयेकपावेल ॥ उत्तमभोगाल
जीवखाणी ॥ २ ॥ अनउपकारनेणेपरनिंदा ॥ परस्त्रि
यासदाबहिणीमाया ॥ ३ ॥ भूतदयागाईपशूंचेंपाळण ॥
तान्हेल्याजीवनवनामाजी ॥ ४ ॥ शांतिरूपनव्हेको
णाचावाईट ॥ वाढवीमहत्ववडीलांचें ॥ ५ ॥ तुकाह्मणे
हेंचिआश्रमाचेंफळ ॥ परमपदबळवैराग्याचें ॥ ६ ॥
॥२१४६॥
हरिह्मणतांगतिपातकेंनासती ॥ कळिकाळकांपतीहरि
ह्मणतां ॥ १ ॥ हरिह्मणतांमुक्तीहरिह्मणतांमुक्ती ॥ चु
केयातायातिहरिह्मणतां ॥ २ ॥ तपेंअनुष्ठानेंनलगतीसा
धनें ॥ तुटतीबंधनेहरिह्मणतां ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेभावेंजपा
हरिचेनाम ॥ मगकाळयमशरणतुह्मा ॥ ४ ॥ ॥२१४७॥
नयेवाटूंमन ॥ कांहींनदेखावेंभिन्न ॥ १ ॥ पायविठोबा
चेंचित्तीं ॥ असोंद्यावेदिवसरातीं ॥ २ ॥ नयेकाकुळ
ती ॥ कोणायेऊंहरिभक्ति ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेसोई ॥ करि
लकृपेचीविठाई ॥ ४ ॥ ॥२१४८॥
सकळदेवांचेंदैवत ॥ उभेंअसेयारंगांत ॥ १ ॥ रंगलुटा

माझे बाप ॥ शुद्ध भावें खरें माप ॥ २ ॥ रंगलुटिला बहु
तीं ॥ शुकनारदादि संतीं ॥ ३ ॥ तुका लुटितां हिरंग ॥ सा
ध्य झाला पांडुरंग ॥ ४ ॥ ॥ २१४९ ॥
उशीर कां केला ॥ कृपाळू वाजी विठ्ठला ॥ १ ॥ मज दिल्हें
कोणा हातीं ॥ काय मानीली निश्चिती ॥ २ ॥ कोठवरी
धरूं धीर ॥ आतां मन करूं स्थीर ॥ ३ ॥ तुका ह्मणे जीव ॥
ऐशी भाकितसे किव ॥ ४ ॥ ॥ २१५० ॥
तुका वेडा अविचार ॥ करी बडबड फार ॥ १ ॥ नित्य वा
चे हाची छंद ॥ रामकृष्ण हरिगोविंद ॥ २ ॥ धरीं पांडुरंगी
भाव ॥ आणिक नेणें दुजा देव ॥ ३ ॥ गुरूज्ञान सर्वां ठाईं ॥
दुर्जेन विचारि कांहीं ॥ ४ ॥ बोल नावडे कोणाचे ॥ कथे
नागवाची नाचे ॥ ५ ॥ संग उपचारें कांटाळे ॥ सुखें भल
ते ठाईं लोळे ॥ ६ ॥ कांहीं उपदेशिलें नेणे ॥ वाचे विठ्ठल
विठ्ठल ह्मणे ॥ ७ ॥ केला बहुतीं फजित ॥ परि हेंची करी
नित्य ॥ ८ ॥ अहो पंडितजन ॥ तुका ठाका वाथुं कोन ॥
॥ ९ ॥ ॥ २१५१ ॥
आलें सिंहस्थ पर्वणी ॥ न्हाव्या भटा झाली धणी ॥ १ ॥ अं
तरीं पापाच्या कोडी ॥ वरि वरि बोडी डोई दाढी ॥ २ ॥ बो
डिले तें निघालें ॥ काय पालटलें सांग वहिलें ॥ ३ ॥ पाप
गेल्याचि काय खुण ॥ नाहीं पालटले अवगुण ॥ ४ ॥ भ
क्तिभावें वीण ॥ तुका ह्मणे अवघा शीण ॥ ५ ॥ २१५२
तुज घालोनीयां पूजितों संपुष्टीं ॥ परि तुझे पोटीं चौदा भु
वनें ॥ १ ॥ तुज नाचऊनी दाखऊं कवतूक ॥ परि रूप रेख

नाहींतूज ॥ २ ॥ तुजलागीं आह्मी गात असों गीत ॥ परि तूं अलिप्त शब्दाहुनी ॥ ३ ॥ तुजलागीं आह्मी घातियेल्या माळा ॥ परि तूं वेगळा कर्तृत्वासी ॥ ४ ॥ तुका ह्मणे आतां होऊनी परमीत ॥ माझें कांहीं हीत विचारावें ॥ ५ ॥

॥ २१५३ ॥

पापाची मी राशी ॥ सेवा चोर पायांपासी ॥ १ ॥ करा दंडना रायणा ॥ माझ्या मानाची खंडणा ॥ २ ॥ जना हातीं सेवा ॥ घेतों लंडपणें देवा ॥ ३ ॥ तुझा ना संसार ॥ तुका दोहीं कडे चोर ॥ ४ ॥ ॥ २१५४ ॥

दुडीवरी दुडी ॥ चाले मोकळी गुजरी ॥ १ ॥ ध्यान लागे ऐसें हरी ॥ तुझ्या चरणीं तैशापरी ॥ २ ॥ आवतण्याची आस ॥ जैसी लागे दुर्बळास ॥ ३ ॥ लोभ्या कालांतराची आस ॥ बोटें मोजी दिवसमास ॥ ४ ॥ तुका ह्मणे पंढरिनाथा ॥ मजला आणिक न कोव्यथा ॥ ५ ॥

॥ २१५५ ॥

लागोनीयां पायां विनवितों तुह्माला ॥ करटाळी बोला मुखीं नाम ॥ १ ॥ विठ्ठल विठ्ठल ह्मणा वेळोवेळां ॥ हा सुख सोहळा स्वर्गीं नाहीं ॥ २ ॥ कृष्णा विष्णु हरि गोविंद गोपाळ ॥ मार्ग हा प्रांजळ वैकुंठींचा ॥ ३ ॥ सकळासी येथें आहे अधिकार ॥ कलियुगीं उद्धार हरिनामें ॥ ४ ॥ तुका ह्मणे नामापासीं चारी मुक्ति ॥ ऐसें बहुतां ग्रंथीं बोलीयेलें ॥ ५ ॥ ॥ २१५६ ॥

लटिकें हांसे लटिकें रडे ॥ लटिकें उडे लटिक्या पै ॥ १ ॥ ल

टिकेंमाझेंलटिकेंतुझें॥लटिकेंवोझेंलटिक्याचें॥२॥ल
टिकेंगायलटिकेंध्याय॥लटिकेंजायलटिक्यापें॥३॥
लटिकाभोगीलटिकात्यागी॥ लटिकाजोगीजगमा
या॥४॥लटिकातुकालटिक्याभावें॥लटिकेंबोलेल
टिक्यासवें॥५॥ ॥२१५७॥
झालोंह्मणतीयाचेंमजवाटेआश्चर्य॥ऐकानव्हेधीरव
चनमाझें॥१॥शिजलीयाअन्नाग्वाहीदांतहात॥जि
व्हेसीचाखतनकळेकैसें॥२॥तापलींतींतिलेंबावनचं
दन॥बुंदयेकक्षणशीतळकरी॥३॥पारखीतोजाणेअं
तरींचाभेद॥मूढजनाछंदलावण्याचा॥४॥तुकाह्म
णेकैसीनिवडेआपण॥ शुद्धमंदहीनजैसेतैसे॥५॥
॥२१५८॥
हेचिथोरभक्तिआवडतीदेवा॥संकल्पावीमायासंसा
राची॥१॥ठेविलेंअनंतेंतैसेंचिराहावें॥चित्तींअसोंद्या
वेंसमाधान॥२॥ वाहील्याउद्वेगदुःखचिकेवळ॥भो
गणेंतेंफळसंचिताचें॥३॥ तुकाह्मणेघालूंतयावरीभा
र॥वाहूंहासंसारदेवापाईं॥४॥ २१५९॥
जन्मायेणेंघडेपातकाचेमुळें॥संचिताचेंफळआपुलि
या॥१॥ मगवायांवीणदुःखवाहोंनये॥रुसोनियां
कायदेवावरी॥२॥ठाउकाचिआहेसंसारदुःखाचा॥
चित्तींशीणयाचावाहूंनये॥३॥ तुकाह्मणेनामत्याचें
आठवावें॥तेणेंविसरावेंजन्मदुःख॥४॥ ॥२१६०॥
आतांमाझेंनकावानूंगुणदोष ॥ करितोंउपदेशयाचा

कांहीं ॥ १ ॥ मानदंभासाठीं छळीतसे कोणा ॥ आणया चरणा विठोबाची ॥ २ ॥ तुकाह्मणे हें तों ठावें पांडुरंगा ॥ कायकळे जगा अंतरींचें ॥ ३ ॥ ॥ २१६१ ॥

देवांनीं स्वामीस चिंचवडास नेलें
तेवेळचे अभंग ५

वांझा गाई दुभती ॥ देवा ऐशी तुझी ख्याती ॥ १ ॥ ऐसें मागत नाहीं तुज ॥ चरण दाखवावे मज ॥ २ ॥ चातक पाखरूं ॥ त्यासि वरुषे मेघधारु ॥ ३ ॥ पक्षीराजहंस ॥ अमोलीक मोतीं त्यास ॥ ४ ॥ तुकाह्मणे देवा ॥ कांगा खोंचलासी जीवा ॥ ५ ॥ ॥ २१६२ ॥

परतें मी आहे सहज चि दूरि ॥ वेगळें भी कारि नामरूपा ॥ १ ॥ नलगे रुसावें धरावा संकोच ॥ सहज तें नीच आलें भोगा ॥ २ ॥ पडियेलें ठाईं उच्छिष्ट सेवावें ॥ अर्थ तेची देवें केलें ऐसे ॥ ३ ॥ तुकाह्मणे तुह्मी आह्मा जीवेगळे ॥ केले तीनी राळे द्विजदेवा ॥ ४ ॥ ॥ २१६३ ॥

चिंतामणी देवा गणपतीसी आणा ॥ करवावें भोजना दुजे पात्रीं ॥ १ ॥ देव ह्मणति तुक्या येवढी कैंची थोरी ॥ अभिमाना भीतरीं नागवलों ॥ २ ॥ वाढवेळ झाला शिळें झालें अन्न ॥ तटस्थ ब्राह्मण बैसले ती ॥ ३ ॥ तुकाह्मणे देवा तुमच्या सुकृतें ॥ आणीन त्वरितें मोरयासी ॥ ४ ॥
॥ २१६४ ॥

भोक्ता नारायण लक्षुमीचा पति ॥ ह्मणोनी प्राणाहुति घेतलीया ॥ १ ॥ भर्ता आणि भोक्ता कर्त्ता आणि करविता

आपणसहजतापूर्णकाम॥ २ ॥ विश्वींविश्वंभररूपा
दृष्टिसांभाळीत॥प्रार्थनाकरीतब्राह्मणांची ॥ ३ ॥ कव
ळोकवळींनामघ्यावेंगोविंदाचें॥ भोजनभक्तांचेंतुका
ह्मणे॥ ४ ॥ ॥ २१६५॥
माझास्वामीतुझीवागवितोलात ॥ तेथेमीपतितकाय
आलों ॥ १ ॥ तीर्थेंतुमच्याचरणझालेपैंनिर्मळ ॥ तेथें
मीदुर्बळकायवानूं॥ २॥ तुकाह्मणेतुह्मीदेवाद्विजवंद्य॥
मीतोकायनिंद्यहीनयाती॥ ३॥ ॥ २१६६॥
वंदीलेंवंदावेंजीवाचीयेसाठीं॥ किंवावरितूटीआरंभीं
च॥ १ ॥ स्वहिताचीचाडतेऐकाहेबोल ॥ अवघेंचीमो
लधीराअंगीं॥ २ ॥ शिंपीलेंतेंरूपवरावरीबरें ॥ वाळ
लीयापुरेंकोंभनये ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेटांकीघायदेवपण॥
फुटलीयाजनकुह्लापुसी ॥ ४॥ ॥ २१६७॥
आह्माविष्णुदासांहेंचीभांडवल॥ अवघाविठ्ठलधनवि
त्त ॥ १ ॥ वाणिनाहिंघ्यावेंआपुलीयेहातें ॥ करूनियां
चित्तेंसमाधान॥२॥ तुकाह्मणेद्रव्यमिळवीलेंमागें ॥ हें
तोकोणासंगेंआलेंनाहीं॥ ३ ॥ ॥ २१६८॥
सुखाचेवेव्हारींसुखलाभझाला॥ आनंदकोंदलामागें
पुढें॥ १ ॥ संगतीपंगतीदेवासवेंघडे ॥ नित्यनित्यपडे
तेंचीसाचा॥ २ ॥ समर्थाचेघरींसकळसंपदा ॥ नाहीं
तुटीकदाकासयाची॥ ३॥ तुकाह्मणेयेथेंलाभाचिया ॥
कोटी॥ बहुवावपोटींसमर्थाचे॥ ४॥ ॥ २१६९ ॥
कायदेवाखानांघेतलेंहातींचें ॥ आलेंहेंतपाचेंथोरभय

॥ १ ॥ ह्मणतीगजरेंरामयेकसरें ॥ जळतीथोरपापेंभय
धाकें ॥ २ ॥ कायखोळंबलेहातपायअंग ॥ नाशिलेंहें
सांगरूपकाय ॥ ३ ॥ कोणलोकींसांगघातलाबाहेरी ॥
ह्मणतांहरिहरितुकाह्मणे ॥ ४ ॥ ॥ २१७० ॥
ज्यासीनावडेयेकादशी ॥ तोजिताचीनरकवासी ॥ १ ॥
ज्यासीनावडेंहेंव्रत ॥ त्यासीनरकनाहींभीत ॥ २ ॥ ज्या
सींघडेयेकादशी ॥ जाणेलागेविष्णुपासी ॥ ३ ॥ तुका
ह्मणेपुण्यराशी ॥ तोचिकरीयेकादशी ॥ ४ ॥ २१७१ ॥
उत्तमतयायाती ॥ देवाशरणअनन्यगती ॥ १ ॥ नाहीं
दुजाठाव ॥ कोणिउत्तममध्यमभाव ॥ २ ॥ उमटतीठसे ॥
ब्रह्मप्राप्तीअंगींदिसे ॥ ३ ॥ भाविकविश्वासी ॥ तुकाह्म
णेनमनत्यासी ॥ ४ ॥ ॥ २१७२ ॥
मुंगीहोउनीसाकरखावी ॥ नीचवस्तूचीभेटीघ्यावी ॥
॥ १ ॥ वाळवंटींसाकरपडे ॥ गजयेउनिकायरडे ॥ २ ॥
झालाहरिदासगोसावी ॥ अवघीमाईकक्रियादावी ॥
॥ ३ ॥ पाठपाठांतरिकविद्या ॥ जनरंजवणीसद्या ॥ ४ ॥
प्रेमनसतांअंगाआणी ॥ दृढभावनाहींमनीं ॥ ५ ॥ ब्र
ह्मज्ञानवाचेबोले ॥ पाहातांननिवतीडोळे ॥ ६ ॥ मि
थ्याभगलवाढविती ॥ आपुलीआपणपूजाघेती ॥ ७ ॥
तुकाह्मणेधाकुटेंव्हावें ॥ निजवस्तुसीमागूनघ्यावें ॥ ८ ॥
॥ २१७३ ॥
भयहरीजनीं ॥ कांहींनधरावेंमनीं ॥ १ ॥ नारायणाऐ
सासखा ॥ कायजगाचाहालेखा ॥ २ ॥ चित्तवित्तहेंब ॥

समर्पूनीसर्वदेवा ॥ ३ ॥ तुकाह्मणेमन ॥ असोंद्यावेंस
माधान॥ ४॥ ॥२१७४॥
आयुष्यमोजायाबैसलामापारी ॥ तुंकांरेवेव्हारींसंसा
राच्या ॥ १ ॥ नेईलबोढुनीठाउकेनसतां॥ नराहेदुश्चि
ताहरिवीण ॥ २ ॥ कठिणहेंदुःखयमजाचतील ॥ को
णसोडवीलतयेठाई ॥ ३ ॥ राहातीलदुरीसज्जनसोय
रीं ॥ आठवींश्रीहरीलवलाहीं ॥ ४ ॥ तुकाह्मणेकिती
करीसीलंडाई॥ होईलभंडाईथोरपुढें॥ ५॥ २१७५॥
होऊंनकोकांहींयामनाआधीन ॥ नाइकेंवचनयाचें
कांहीं ॥ १ ॥ हाटीयाचीगोष्टीमोडोनीटाकावी॥ सोय
हिधरावीविठोबाची॥ २॥ आपुलेआधीनकरूनियांठे
वा॥नाहींतरीजीवाघातकरें॥३॥तुकाह्मणेझालेजेमना
आधीन॥ तयासीबंधनयमकरी॥ ४॥ ॥२१७६॥
नामावीणकायवाऊगीचावट्ट॥ वायावटवटहरीवीण
॥ १॥ फुकटचीसांगेलोकांचीयागोष्टी ॥ रामजगजेठी
वाचेनये॥ २॥ मेळवोनिचाटकरीसुरापान ॥ विषया
च्यागुणेंमातलासे ॥ ३ ॥ बैसोनीटवाळीकरीदुजया
ची॥ नाहींगोविंदाचीआठवण॥ ४॥ बळेंयमदांतखा
यतयावरी॥ जंवभरेदोरीआयुष्याची ॥ ५॥ तुकाह्मणे
तुलासोडवीलकोण॥ नाहींनारायणआठवीला॥ ६॥
॥२१७७॥
संतगातीहरिकीर्तनीं ॥ त्याचेघेइनपायवणी ॥ १ ॥ हे
चितपतीर्थमाझें॥ आणिकर्मीनेणेदुजें ॥ २॥ कायकु-

वैंडिकरीन ॥ संतमहंतवोवाळीन ॥ ३ ॥ संतमहंतमा
झीपूजा ॥ आनभावनाहींदुजा ॥ ४ ॥ तुकाह्मणेनेणे
कांहीं ॥ अवघेंआहेसंतांपाईं ॥ ५ ॥ ॥ २१७८ ॥
झालेंभांडवल ॥ अवघापिकलाविठ्ठल ॥ १ ॥ आतां
वाणीकशासाठीं ॥ धीरधरावाचपोटीं ॥ २ ॥ आपुल्या
संकोचें ॥ ह्मणऊनीतेथेंटाचे ॥ ३ ॥ घेतांखऱ्यामापें ॥
तुकाह्मणेदेखुनीसोपें ॥ ४ ॥ ॥ २१७९ ॥
शुद्धऐसेंब्रह्मज्ञान ॥ करामनसादर ॥ १ ॥ रविरसासक
ळांशोषी ॥ गुणदोषींनलिंपे ॥ २ ॥ कोणासवेंनाहींचो
री ॥ सकळावरीसमत्व ॥ ३ ॥ सत्यतरिऐसें आहे ॥ तुका
पाहेउपदेशी ॥ ४ ॥ ॥ २१८० ॥
अग्निहापाचारिकोणासीसाक्षेपें ॥ हिवेंतोंचितापेजा
ऊनियां ॥ १ ॥ उदकह्मणेकाययाहोमजप्यावें ॥ तृषी
ततोधांवेसेवावया ॥ २ ॥ कायवस्त्रह्मणेध्यावोमजने
सा ॥ आपुल्यास्वइच्छाजगवोढी ॥ ३ ॥ तुकयास्वामी
ह्मणेकायमजस्मरा ॥ आपुल्याउद्धारालागोनियां ॥
॥ ४ ॥ ॥ २१८१ ॥
भक्तदेवाघरचासुणा ॥ देवभक्तांचापोसणा ॥ १ ॥ ये
रयेराजडलेंकैसे ॥ जीवाअंगजैसेंतैसे ॥ २ ॥ देवभक्तां
चीकृपाळुमाता ॥ भक्तदेवाचाजनिता ॥ ३ ॥ तुकाह्म
णेअंगें ॥ येकयेकाचीयासंगें ॥ ४ ॥ ॥ २१८२ ॥
वऱ्याबरवंट ॥ विटेचरणसमनीट ॥ १ ॥ तेम्याह्रदईंध
रिले ॥ तापशमनपाउलें ॥ २ ॥ सकळांतीर्थांअधिष्ठान